

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene inseratom:**Enostolpna petilna vrsta
mali oglasi po Din 1⁵⁰ in
Din 2[—], večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2⁵⁰,
veliki po Din 3[—] in 4[—],
oglasni v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izreja vsak dan izvemši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nevrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 528.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Novi prosvetni minister.**

Prosvetni minister Stjepan Radić se je takoj po nastopu svoje nove službe predstavil široki javnosti s svojim prosvetnim programom. Svojega programa ni razvil pred načelniki svojega ministristva, ki naj bi ta njegov program izvajali, nego pred časnikarji. S tem je hotel bržkone iznova pokazati, da hoče ostati zvest svoji dosednji metodi: Veliko govoriti, programe razvijati, kako pa se naj ti programi oživijo, ta skrb naj bo prepuščena drugim. Radić je govoril dolgo, silno dolgo, povedal pa ni nič novega, razen par odstavkov, ki so bili zares povsem novi in radi katerih so radikali zmajevali z glavami, opozicija se je pa muzala. Originalen je g. Stjepan Radić, to mu je treba priznati. Iz učencev na ljudskih šolah bi rad naredil male učenjake, dasi je že danes splošna tožba, da je ljudskošolska mladina z učnimi predmeti preobložena in da vsled tega učni uspehi na ljudskih šolah nazadujejo. Srednješolce pa je po njegovem treba napraviti za rokodelce in obrtnike, visokošolce pa za praktikante v svojem bodočem poklicu.

Radić je dejal časnikarjem: Ko zapusti naš deček ljudsko šolo, mora imeti jasen pogled, da se je svet do temelja izpremenil, mora imeti jasno spoznanje, kaj je Newyork, kje so hiše pod zemljo, nad zemljo, kje se vrši promet, kaj je to aeroplan, avtomobil... On mora poznati tri velike moralne svetlove, anglo-saški, slovanski in indsko-kitajski. Vsak srednješolac se mora že v prvih štirih razredih naučiti eno obrt. Pol dneva naj hodi srednješolska mladina v šolo, poldneva pa se uči obrti. S tem bi bilo odpravljeno učenje doma. Kar se dijak nauči v šoli, je dovolj. S tem bi bil srednjim šolam odvzet značaj priprave za visoke šole. Na univerzah naj preneha sistem formalnih izpitov, nego naj se univerze pretvorijo v sodnijske, profesorske, zdravniške šole. Natrpati v glave visokošolcev znanosti in potem šele prakticirati, to je za Radića sistem kitajskih mandarinov.

Mi mislimo, da je sedanje šolstvo potrebno reforme, toda tako, kakor si Radić misli, ne bo šlo. To bi se reklo šolstvo brez ozira na tradicijo obrniti na glavo in napraviti v šolstvu še večjo zmešnjavo, kakor jo je doživela v zadnjih povojnih letih. Prepričani smo, da Radić o prosvetnem programu ni mnogo razmišljal, marveč je govoril samo, ker je hotel govoriti in je jemal pri tem iz svoje znanstvene ropotarnice, kar mu je slučajno prišlo na um. Saj se iz celega njegovega govora vendar ne da izluščiti kak jaseen program. Kar je povedal dobrega, to je izvajal že dr. Korošec kot prosvetni minister, dasi o tem ni govoril. To je depolitizacija šolstva. Pa ravno radi tega, ker je to vprašanje načel g. Radić v javnosti mesto s praktičnim izvajanjem, se je bati, da bo ostalo vse le pri lepih besedah. G. Radić je pač fantazist, ki mu manjka poznavanja dejanskih razmer. Ne zaveda se, da kot prosvetni minister ni avtonomen in da bo mogel izvajati le to, kar mu bo dovolil ministrski svet.

Sicer pa menda sam ne misli preveč resno na izvedbo tega svojega programa, ker že vnaprej izjavlja, da bo malo v kabinetu, marveč bo hodil okoli s higijensko-proračunskim strokovnjakom inspicirat zavode; imel bo konference s profesorji, učitelji, reditelji, političnih shodov pa da ne bo imel, ker bodo to opravljali zanj drugi. To se pravi, ministrovaje bo prepuščal drugim, sam bo pa prevzel vlogo nekega potovalnega inspektorja in prosvetnega učitelja-nadzornika. Na tako idejo more priti tudi le g. Radić. Kako se bo to vjemalo z njegovo svojočasno agitacijsko izjavo, da se morajo vsak dan sproti vsi akti v ministristvu reševati, o tem morda še ni razmišljal. Menda pa tudi teh svojih besed ni jemal preveč resno, ker je že tedaj, ko je govoril te besede, imel načrt, da pride v Ljubljano kot minister na političen shod.

Ce bi prišel g. Radić k nam kot minister, da nam pobjiže razloži svoj prosvetni program in tudi pove, kako ga misli praktično izvajati, pa da za tiste reči, ki so v principu dobre in pametne, pridobi javno mnenje, na katero bi se mogel pri njega dejanskem oživitvorenju najbolj opreti, bi seveda to pozdravljali, naj bo Radić še tako naš politični naprotilnik. Toda gosod Rudić ne pride v Ljubljano kot šef prosvete, ampak kot agitator za RR-režim, to je pa tisti režim, pod katerim se

v Sloveniji najbolj eksekvirajo in rubi. Prišel bo iskat političnih prijateljev, ki naj bi mu pomagali zanesti med naš narod radićevščino, ga z demagogičnimi gesli begati in mu jetnati pri tem odporno silo proti sedanjemu vladnemu sistemu, ki Slovenijo zapostavlja in preobloga z neznosnimi bremenii. Prišel bo nekdanji predsednik mirovorne republike kot

najbolj vnet zagovornik Pašičevega centralizma. In zato se ne sme čuditi, če ga razen par njegovih slovenskih oprod od »Zveze kmetškega ljudstva« ne bo nihče pozdravil. Slovensko ljudstvo odklanja vsakogar, ki pride med nas kot agitator najslabšega in Sloveniji najbolj neprijaznega režima, kar smo jih še kedaj imeli.

Radićev vstop v vlado jo je samo oslabil.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Današnja »Politika« in tudi drugi belgrajski listi pišejo, da je vstop Radića v vlado samo oslabil vlado. »Politika« ne veruje v stabilnost današnjega položaja. Dober del radikalov odkrit priznava, da je prišla politika sporazuma s trenutkom, ko je stopil Radić v vlado, v najkritičnejšo fazo. Radićeve izjave pričajo o tem, da se njegov temperament nikakor ne da brzdati. S svojo izjavo o prosvetni opolitiki, v kateri je indirektno napadel tudi prosvetno politiko svojega predhodnika, je globoko vznevoljil vse radikalne kroge od desne do leve. Zlasti je zbudilo ogorčenje njegovo stališče o razmerju države do šole. Radikali sodijo, da je Radić s tem dokazal, da se še popolnoma drži svoje ideologije pred izbreobrnitvijo in se je zaradi tega nezaupanje do njega še poglobilo. Ako pa je Radić govoril le »skozi okno« je pokazal, da na njegove izjave sploh ni ničesar dati. Krogi pa, ki pravijo, da so najbolj poučeni o položaju, namigujejo, da so Radićeve ekstravagantne izjave Pašiču jako dobrodošle, ker ne gre ta za ničemer drugim kakor da se Radić samo stopnjema onemogoči. Z Radićem se igra rafinirana igra, ki je on v svoji zanesenosti in optimizmu ter prevelikem zaupanju vase ne opazi.

RADIĆ NA POTU V LJUBLJANO.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Glede bahavega pisanja radićevskih listov o odhodu gospoda Radića v Ljubljano, kjer da bo priredil velik

shod, tukaj ta pisava niti najmanj ni vplivala, ker je tu že znano, da bo Radić priredil shod za zaprtimi vrati. Tudi se poudarja, da se Radić, ki poseča Slovenijo, ni upal na Hrvatskem prirediti niti enega shoda ves čas, odkar se je sporazumel s Pašičem.

Zagreb, 20. novembra. (Izv.) Jutri zjutraj pride v Zagreb Stjepan Radić. Dopoldne bo obiskal nadškofa dr. A. Bauerja, ob pol 1 se bo pa odpeljal v spremstvu poslanca Puclja v Ljubljano, kjer bo imel slavnostno večerjo s svojimi somišljeniki. V nedeljo ob 9 dopoldne bo Radić govoril na sestanku povabljenecv v Narodnem domu, popoldne pa na Veliki Loki na Dolenjskem. Shod na veliki Loki je javen. — Obisku Radića v Sloveniji v tukajšnjih političnih krogih ne pripisujejo nobene važnosti. Namen obiska je, da začne akcijo proti dr. Korošču in odvrne pozornost od dr. Koroščevih uspehov v Dalmaciji. Radić je efekt te svoje turneje samo slabil s tem, da nastopi v Ljubljani samo pred svojimi ožjimi somišljeniki proti vabilom, dočim je dr. Korošec v Dalmaciji brez bojazni prirejal javne, vsakomur dostopne shode.

NOV PORAZ RADIĆEVCEV.

Zagreb, 20. novembra. (Izv.) Te dni so se vršile v Beravesti v Slavoniji občinske volitve. Združene opozicijske stranke so dobile 11 odbornikov, radićevci pa samo 1. To je nov dokaz, kako nezadovoljni so Hrvatje z Radićevim politiko.

Proračun za 1926-27 12 milijard 580 milijonov dinarjev.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Od 10 do pol 2 se je vršila seja ministrskega sveta. Na seji so razpravljali o proračunu za l. 1926/27. Posebno se je razpravljalo o proračunu ministristev za vojno in za prosveto. V glavnem je proračun projektiran na 12 milijard 580 milijonov. Za prometno ministristvo je projektiranih 3 milijarde 359 milijonov, za vojno 2 milijardi 500 milijonov, za prosvetno 930 milijonov. Nato je bil izvoljen ukazni odbor ministr'rov, ki

bo vodil celokupno ukazno politiko. V ta odbor so izvoljeni minister za prosveto, za gozdo in rudništvo, za kmetijstvo in za izenačenje zakonov.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Ogromno zvišanje proračuna, katerega je finančni minister danes predložil v seji ministrskega sveta, je povzročilo veliko vznemirjenje. Jasno je namreč, da se tako visoki izdatki ne bodo dali pokriti drugače kakor z novimi davčninami.

Nastas Petrović v avdijenci.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Kralj je danes sprejel v avdijenci Velizarja Jankovića in Ljubo Nešića, ki sta bila kot delegata naše države na interparlamentarni konferenci v Washingtonu. Nato je bil sprejet v avdijenci

minister za pošto Superina. Največjo senzacijo je vzbudila avdijenca Nastasa Petrovića, bivšega notranjega ministra v Davidovićevi vladi. Trajala je čez poldrugo uro. V političnih krogih ji pripisujejo velik pomen.

Spor med Vatikanom in Jugoslavijo.

Rim, 20. nov. (Izv.) »Tribuna« poroča, da se bo spor med Jugoslavijo in Vatikanom glede zavoda sv. Jeronima rešil ugodno. Poslanik kraljevine SrS dr. Smodlaka bo odpoklican.

SKRAJNA NEKOREKTNOST POSLANIKA DR. SMODLAKE.

Belgrad, 20. novembra. (Izv.) Predpoldne je prispel v Belgrad naš vatikanski zastopnik poslanik Smodlaka. Takoj dopoldne je obiskal zunanjega ministra Ninčića in njegovega pomočnika Jovo Markovića. Poročal je o sporu med Vatikanom in našo državo.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je dr. Smodlaka poročal o sporu z Vatikanom zaradi zavoda sv. Jeronima. Ko so ga po seji časnikarji vprašali o tej zadevi, je izjavil, da ima v tem sporu prav naša vlada. Ko ga je nato neki časnikar opozoril, da zastopajo poslanci SLS drugo stališče, je dr. Smodlaka odgovoril: »Pa klerikalei so itak podaniki Vatikana!« Na to je dopisnik našega lista odločno protestiral in dr. Smodlako opozoril, da naj kot poslanik, ki je akreditiran pri Vatikanu, ima obzir do svojega po-

ložaja in da naj se izraža korektno. Nato se je dr. Smodlaka začel opravičevati in je vidno poparjen odšel.

CARINSKA RAZPRAVA.

Belgrad, 20. nov. (Izv.) Odsek fin. odbora, ki razpravlja o carinskem tarifu je danes nadaljeval razpravo. Znižala se je carina na zemljevide in na mehko vezane atlante. Uvozna carina na knjige se je znižala in sicer za tiste, ki so tiskane v drž. jeziku. Tujejezične mehko vezane knjige so carine proste, za trdo vezane pa je znižana. Prihodnja seja se bo sklicala pismenim potom.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA.

Belgrad, 20. novembra. (Izv.) Radikalni klub je za četrtek 26. t. m. sklical sejo. Na dnevnem redu bo ekspozicija fin. ministra o dvanaestinah. Nadaljevala se bo razprava o broderskem sindikatu, dalje bo poročal Perić o banaški konferenci in Velizar Janković o washingtonski.

PAŠIĆ — OSEMDESETLETNIK.

Belgrad, 20. novembra. (Izv.) Nikola Pašić bo 19. decembra obhajal osemdesetletnico svojega rojstva. Rodil se je namreč 1845 l. Za ta dan se pripravlja slovesna proslava.

Po volitvah v češko-slovaški republiki.

Praga, 18. novembra 1925.

Po rezultatu volitev v poslansko zbornico in senat češkoslovaške republike, ki nam je itak že po približnih številkah znan, mi preostaja le par opazk, ki se tičejo prvih impresij volivnega izida ter perspektiv za bodočnost.

Zanimivo je ogromno nazadovanje čs. in nemških socialnih demokratov, kar jasno kaže, da socialna demokracija ne more zadovoljiti ljudstva. Ker so socialni demokratje vzgojeni v strogo brezverskem duhu, jim prestop h komunizmu ni težak. Delavstvo poskuša napraviti s komunizmom poskus za izboljšanje svojega slabega položaja. Radi tega je komunistična stranka na drugem mestu. Razočarani nad socialno demokracijo iščejo drugi svobodomiselci rešitve v domači grudi. Odtod zlasti narastek nemških agrarcev; za čs. agrarce velja to v manjši meri, ker se imajo zahvaliti za večino uspehov svoji dobri podrobni organizaciji in izbrabljanju svoje sedanje politične moči v strankarske svrhe. Narodni demokrati, ki so mnogo bolj solidni ko jugoslovanski SDS, so zelo oslabiljeni. Kapitalisti so si peiskali oporo v obrtno-trgovski stranki, narodne fraze same pa več ne mikajo.

Največji uspeh so si pridobile krščansko-demokratske stranke. Borba proti Cerkvi jim je privedla mnogo pristašev, ki so bili dosedaj v drugih strankah. Čim dalje bolj raste število tistih, ki so prepričani, da se dajo zboljšaši razmere samo na krščanskem temelju in na podlagi solidarizma vseh stanov. Kandidac ja čs. L. S. na Slovaškem je prisilila Hlinkovo LS, da je morala poleg avtonomističnega programa začeti bolj poudarjati tudi krščansko-socialni in verski program, kar ji je bilo le v korist. Ravno Hlinkovi LS gre zasluga, da so padli glasovi vseh madžarskih strank, tudi krščansko-socialne. Mnogi Slovaki, ki so še l. 1920 čutili madžarske zavesti in pod vplivom krščanskih prosvetnih in orlovskih organizacij zavedli, da so sinovi Slave.

Vlada je, kakor veste podala ostavko, ki jo je Masaryk sprejel. Sestava nove vlade bo pri tako raznorodnih čs. strankah naletela na velike težave. Zato ni misliti na to, da bi ne šli še pred potekom poslovne dobe na nove volitve. Ako se Hlinka odprave bivše Radićeve taktike in se združi s čs. LS, kar se pričakuje bodo ostale čs. stranke morale zelo mnogo popuščati. Kako pa se bo ljudstvo izreklo pri prihodnjih volitvah o LS, pa se še sedaj lahko prorokuje.

J. B. S.

Razne kombinacije o novi češki vladi.

Različni poizkusi blokov. — Dr. Kramar se umakne iz političnega življenja. — Hlinka vztraja na svojem avtonomističnem programu.

Praga, 20. novembra. (Izv.) Vodstva vseh strank živahno obravnavajo vprašanje, kako naj bi bila ustavljena bodoča vlada. Eni so mnenja, da se bo obdržala sedanja koalicija, če ji pristopijo obrtniki. V tem primeru bi razpolagala vlada v večino 18 glasov. Komunistični organ »Rude Pravo« zastopa misel, naj se sestavi kmečko-delavska vlada, ki bi razpolagala s 166 mandati. Češki socialni demokratje se pogajajo s narodnimi socialisti za ustanovitev socialističnega bloka, češki agrarci bi pa radi ustanovili s pomočjo obrtniške stranke meščanski blok.

Praga, 20. nov. (Izv.) Vedno bolj se širijo govorice, da bo znani vodja čeških narodnih demokratov dr. Karel Kramar po porazu svoje stranke odložil svoj mandat in se umaknil v zasebno življenje. Povod umiku dr. Kramarja naj bi dalo pravno priznanje sovjetske Rusije od strani Češke, ki je po sedanji sestavi parlamenta neizogibno.

Praga, 20. nov. (Izv.) V razgovoru z nekim časnikarjem iz Moravske Ostrave je izjavil Hlinka: »Z izidom volitev sem zadovoljen. Prej smo imeli 11 poslancev, danes pa 24. Naš program ostane neizpremenen. Mi vztrajamo pri svoji zahtevi po avtonomiji Slovaške, t. j. Slovaška Slovaškom. S Čehi ni ne bomo sodelovali, dokler ne dobimo svoje popolne avtonomije.«

Javna prošnja.

Prebivalstvo mariborske oblasti je začela težka nesreča. V noči na 11. novembra t. l. so pod hudimi nalivi reke in potoki prestopili bregove, voda je poplavlila nižine, razdrila ceste, odnesla mostove in zajela mnogo človeških naselbin. Najtežje prizadeti so okraj Murška Sobotna, Ljutomer, Dolnja Lendava, Pluj, Celje i. dr.

Materialna škoda je ogromna. Cela zaselja so se vgreznila v vodo, mnoge obitelji so brez strehe, brez obleke in obvala. Plazovi so zasuli ceste in kulture, uničeni so spravljivi poljski pridelki, ozimina je ogrožena. Poginilo je mnogo domače živine, mnogo domov je zrušenih, znaten del narodovega premoženja je postal žrtev valov.

Le takojšnja izdatna pomoč more omiliti bedo.

Clovekoljubje zove nas vse, v prvi vrsti tiste, ki jim je katastrofa prizanesla in ki so z življenjem in imetjem ostali na varnem, da trpečim prisrčno pomoč s prostovoljnimi prispevki.

Podpisani odbor se obrača do javnosti s prošnjo, naj žrtvuje, kar more, da olajša nesrečo, naj z lastnimi denarnimi prispevki, pa tudi z nabiranjem darov v najširših krogih pomaga zalagati sklad,

Pomožni sklad za oškodovance po poplavi v mariborski oblasti,

iz katerega bi se mogla črpati sredstva za nadaljno pomoč.

Prispevki se sprejemajo pri pristojnih okrajnih glavarjih kot predsednikih okrajnih pomožnih odborov in pri velikem županu mariborske oblasti kot predsedniku oblastnega pomožnega odbora.

V Mariboru, dne 15. novembra 1925.

Pomožni odbor za poškodovance po poplavi v mariborski oblasti:

Dr. Andrej Karlin, dr. Otmar Pirkmajer, dr. Josip Leskovec, dr. Rudolf Ravnik, dr. Vekoslav Kukovec, dr. Franjo Lipold, Ivan Roglič, Anton Lipovšek, Viktor Grčar, Marija Maister, inž. Josip Zidanšek, dr. Radoslav Pipuš, Franjo Bureš.

Nova poljska vlada.

Varšava, 20. nov. (Izv.) Skrzynski je sestavil vlado, v katero so vstopile vse velike stranke vsehvisi socialiste. Predsedstvo vlade in zunanje zadeve je prevzel Skrzynski, notranje zadeve Raczkiewicz, vojno general Majesky, finance Zdzichowski.

Fašisti proti nemškim duhovnikom.

Dunaj, 20. nov. (Izv.) Iz Innsbrucka poročajo, da so fašisti začeli neusmiljeno preganjati nemške katoliške duhovnike na južnem Tirolskem. Mnogo nemških katehetov so izgnali in usmiličkali, ki niso zmogli italijanščine, so prepovedali vstop v bolnišnice. Fašisti v Trientu so se pritožili naravnost na Vatikan proti nemškim duhovnikom na južnem Tirolskem. To pritožbo je poslal kardinal Gasparri škofom na Tirolskem na izjavo.

Preokret v Španiji.

Madrid, 20. nov. (Izv.) Razni znaki kažejo, da se namerava direktorij svojih diktatorski oblasti odpovedati in poklicati v vlado tudi nekaj politikov iz nekdanje patriotske lige. Predsednik nove vlade bi bil še vedno Primo Rivera. V vlado bi vstopil tudi politik Francesco Cambó, ki zagovarja misel, naj se Španija popolnoma umakne iz severne Afrike.

ANGLEŠKA KRALJICA — MATI UMRLA.

London, 20. nov. (Izv.) Kraljica-mati Aleksandra je umrla.

Berlinsko pismo.

Sredi novembra.

Slovenec dobil prvo darilo na tekmi za lahke oficirske konje. — Razkošna obletnica ustanovitve sovjetske države na ruskem poštanstvu. — Razne razstave, tekme in filmi. — Stanovanjski zakon.

Berlinski jahalni turnir, največja nemška prireditelj za konjski sport je končana. Kakor sem že pred nedavnim poročal, se je tudi član naše vojske udeležil te konkurence in je kljub trdi in ostri inozemski (madžarski, švicarski in nizozemski, predvsem pa nemški) konkurenci dobil v sposobnostni tekmi za lahke oficirske konje 1. darilo, uspeh, na katerega ni lahko ponosna samo naša armada, ampak tudi naša splošna javnost, predvsem Slovenci, ker je bil Slovenec, major Seunig, ki je tako častno zastopal našo državo na tem mednarodnem turnirju.

V sovjetskem poslanstvu »Unter den Linden« v bivšem carskem veleposlanstvu, v dvoranih, ki so videlo toliko sijajnih prireditev, toliko izbrane in elegantne sveta dveh kultur, je poslanik Krasinski s soprogom priredil proslavo osme obletnice ustanovitve sovjetske republike. Če pa so mislili razni povabljeni gostje, med katerimi smo videli grofa Rewentlowa, igralko Tillo Durieux, angleškega veleposlanika lord D'Abernoma in generala Seckta, da bodo doživeli nekako revolucionarno proslavo, so se zelo motili. Skoraj bi dejal, da sem videl tu in tam presenečene obraze, ki so si stavili ista vprašanja kot jaz. Na eni strani praznovanje ustanovitve proletarske države, na drugi strani frakti in elegantne večerne tolete dam, plemenitišči in aristokratski do kosti kljub izpremenjenim razmeram. Krasnica Leninaova soha je z ironičnim pogledom motrila izbrano družbo, Bog ve, kaj bi si mislil, če bi še živel. — V skupini diplomatov je bil v intenzivnem pogovoru Čičerin, ki

Akademiki!

Danes naj pokaže izid volitev v reprezentanco, ali so akademiki ljubljanske Almac matris preživeli 5 let njenega obstoja zaman, ali pa je v tem času dozorela njihova miselnost in so spoznali, da je le v skupnem nastopu vseh iskati stanovskega dobrobita. Pokaže naj se, ali smo že pogledali preko ozkih in nizkih meja v širši svet in pri tem spoznali, da smo bili do sedaj silno majhni in omejeni in da je treba v bodočnosti zastaviti korak drugam — k resnemu delu.

To je delo naše reprezentance! To delo pa bo izvršeno le po ljudeh, ki so prežeti želje po sodelovanju vseh z vsemi pri vitalnih skupnih potrebah. Iz naših vrst je izšla misel stanovske organizacije reprezentance, mi smo izdelali načrt za skupno delovanje, v nas še živi ta zavest in resna volja, dati tej želji življenja in resnice.

Dajte pri volitvah možnost našim kandidatom, da pridejo do resnega dela, ki ga sami žele! Volite listo »C«, ker je njenim kandidatom v resnici do izvršitve začrtanega delovnega programa!

Predstavniki naše liste ne bodo zanašali v reprezentanco nikakih kulturno-političnih tendenc in borb, temveč so usmerjeni zgolj na stanovsko skupno delo.

Zato volite listo »C« tudi neorganizirani akademiki, ki zaupate našim kandidatom!

Naša propaganda noče slediti zgledom ostalih dveh list, ki se poslužujeta kričevih in demagoških sredstev za dosego zmage pri volitvah. Preveč spoštujemo Vašo samostojnost v sodbi in svobodno odločitev.

Naša obljuba je edino izvršitev delovnega programa po naših kandidatih.

Beleške.

Lepo komentira izjavo g. Radića o ciljih njegove prosvetne politike »Narod. dnevnik«. Pravi, da Radić noče oprostiti mladine samo vpliva političnih strank, temveč tudi pretiranega vpliva države. Država, pravi »Narodni Dnevnik«, ne sme biti malik. »Nezmislno je, če država v imenu države krati ljudstvo svobodo ali če s prevelikimi davki tira narod v gospodarski propad.« Država ne sme šolskim otrokom in dijakom diktirati mišljenja. »Če pravi ljudstvo, da je monarhistična misel pravilna, potem ima država učiti monarhistično misel, če pa pravi ljudstvo, da je republikanska prava, potem ima učiti to.« Tako »Narodni Dnevnik«, če so to res Radićeve. Ali, nastane samo veliko in važno vprašanje, kaj mislijo o tem radikali, v kojih vladi sedaj sedi gospod Stjepan Radić. Ali so tudi oni mnenja, da nima državi učiti se mladini diktirati njegovega mišljenja? Ali so zadovoljni s tem, če postane mladina republikanska ali morebiti celo marksistična? Tudi mi poudarjamo in smo vedno poudarjali, da država ne sme biti malik in da bodi šola svobodna. To je zahteva vseh katoliških shodov. Toda gospod Pašić, ki načeljuje KR vladi, je vedno bil in je še vedno nasprotnega mnenja. On hoče, da bodi šola vseskozi državna, centralistična, da se popolnoma odtegne ljudski samoupravi, da ji določaj smer in vsebino izključno le centralna državna oblast. Tudi vidovdanska ustava, na katero je prisegel Stjepan Radić, ima to tendenco. Prejšnji prosvetni minister je moral zato demisionirati, ker je g. Pašić zavrgel njegov prosvetni program, daš ga je radikalni klub odobril. S prosvetnim programom gospoda Radića pa tudi radikalni klub ne bo zadovoljen, ker diametralno nasprotuje njegovemu državnemu programu. Gospod Radić bo torej moral ali odstopiti ali pa — svoj naučni program lepo zapreči v miznico, kar se bo najbrže tudi zgodilo. Kakor je Radić likvidiral svoj republiškanski, človeškanski, federalistični

in pacifistični program, tako bo kasiral tudi svoj prosvetni program. Morali bodo priti drugi časi in drug človek, da izvede depolitizacijo šole in njeno osvoboditev od etatizma.

Depolitizacija šole obeta gospod Radić. To so seveda prazne besede. Depolitizacija šole je že dolgo zahteva in cilj vseh modernih pedagogov. Depolitizacija in emancipacija šole tako od strankarstva kakor od premoči države je temeljna zahteva Slovenske ljudske stranke odkar obstoja. Ta program je začel izvajati dr. Korošec kot prosvetni minister v Davidovičevi vladi. Gospod Radić bi bil takrat lahko dejansko in uspešno pomagal pri tem delu in depolitizacija šole bi bila danes izvršena stvar. Mesto tega pa je gospod Radić držal neumestne in nepremišljene govore po različnih krajih Evrope ter krepko delal na to, da se je prva res demokratična ljudska vlada Jugoslavije strmoglavila. Če zdaj oznanja demokratske reforme šolstva pod reakcionarno RR vlado, je to golo besedičenje brez resnosti in cene.

Niti najmanjše olajšave davčnih bremen, ki leže na Sloveniji, ne prinašajo dvanajstine, ki jih je predložila zdej vlada narodni skupščini. Daš je poslanec Pucelj na shodu hišnih posestnikov v Ljubljani slovesno izjavil, da ne sme noben poslanec glasovati za vlado, ki bi potrebnih in zahtevanih olajšav ne sklenila, podpira g. Pucelj dalje to vlado in bo tudi glasoval z radičevci za dvanajstine. Niti ena zahteva slovenskih davkoplačevalcev v teh dvanajstinah ni vpoštevana. Ali bodo zaupniki Zveze kmečkega ljudstva na shodih v nedeljo v Ljubljani in Veliki Loki vprašali gospode Stjepana Radića, Pucelja in Prepeluha, zakaj da je njihova vlada v dvanajstinah prezrla vse zahteve in potrebe od davkov preobremenjenega slovenskega ljudstva?

Tržaški »Mali list« postaja kljub temu, da je majhen, vendarle predmet splošnega zanimanja. Tudi tržaška »Edinost« se ga je v četrtek 19. t. m. spomnila z globokimi vzdihom in prav krepkimi malo dostojnimi psovki. Mi smo prepričani, da je »Edinost« v svoji zlobnosti nehoti napravila za »Mali list« veliko reklamo in da se ji ta ne bo pozabil zahvaliti, ker pa se mora kot svobodomiseln list zaleteti tudi v »Slovenca«, naj na par stvari odgovorimo. Storiimo to na kratko, ker je itak ponovila le, kar so ji prežvečili ljubljanski »napredni« listi. »Edinost« citira »M. L.« in navaja besede o framazonih, kakor je označil »M. L.« svobodomiselce, naj so že polnopravni bratje iz lož ali samo pomagači — besede, ki jih v svojem natolcevanju smatra za denunciacije. Ko pa pride do mesta, odkod da je vzel »M. L.« podatke, pa ji nankrat zmanjka tinte. »M. L.« se namreč sklicuje na duhovniški list »Zbornik«, v katerem članek »Res histrienses« razkriva žalostna dejstva, kako iz Trsta veje protikrščanski duh v istrske vasi. »Edinost« ve, da si »Zbornik« ni tega izmislil in ne upa nastopiti nasprotnega dokaza — ampak lop po »M. L.«, ki citira. Ker pa je list takozvanih »narodnih« voditeljev s svojo slabo vestjo to storil v zadregi, mu tega greha zamolčanja ne prišteva. Pribiti pa moramo, da se nam gnjusi tisto zlobno zavijanje, kakor da bi se »Mali list« veselil nesreče »Edinosti«. Kje imate gospodje kak tak stavek v »M. L.«? Čemu si izmišljujete stvari, ki jih ni? Ali je pošteno, če pišete brez dokaza, da je »M. L.« žal, »da ni bilo hujskega in da je naš list mogel čez par dni zopet iziti? In list s takim zahrbitim natolcevanjem hoče celo »Slovenca« dajati nauke. — Ves članek »Edinosti« je napad na našo duhovščino v Primorju. Kot kak kranjski liberalce ozmerja tiste duhovnike, ki ve o njih, da so kdaj pisali v »M. L.«, in da pokaže, da so se tržaški voditelji pod Italijo že naučili laško, jih nazove »compagnia bella«. Tako manjka na Primorskem slovenske duhovščine, tako radi liberalni listi tožijo, da

celo Rim preganja slov. duhovnike, tu p »Edinost« tistih par, ki so ostali in vztrajal imenoma napade, da bi jim zagrenila delo me našim narodom in Primorju. Ali ni to neod pustljiv greh nad našim narodom, kar tu del »Edinost«, ali ne dokazuje s tem sama naj bolj, da ji je liberalizem več kot slovenstvo In med napadenimi so duhovniki kot Milano vič, ki je sam pretrpel za narod desetletja več kot deset tržaških voditeljev skupaj. Po tem pa ima še drzno čelo zapisati: »Mi sto jimo na stališču, da moramo iskati le tisto kar nas družiti!« In spet: »Imamo čisto ves proti katoliški cerkvi«. Kakor da ne bi pre ganjanje njene duhovščine Cerkve bolelo, ž že častivredne »Edinosti« ne spominjamo na gori imenovani »Zbornik« in njegov članek — »Mali list« je že pogosto pozival na se stavo »Narodnega sveta«, ki bi vodil skupno narodne stvari in kjer bi mogli stopiti skupaj pristajši svobodomiselcev in zastopniki kršč ljudske misli v narodno korist, — za plačilo je organizirana gonja za njegovo uničenje. Slovenska in ostala jugoslovanska javnost si lahko napravi pravilno sodbo, kje je po gornji konstataciji iskati »narodnih izdajalcev«. Velike stvari za narod je storila »Edinost« svojim člankom, kjer je zllila golido gnojnice na kaplane, da ubrani tržaško »živijo«-narod njaštvo in plehko svobodomiselnost! Ko bodo tržaški »voditelji« narodnostno puško že danaj obupani vrgli v koruzo, bodo seveda opljuvani kaplani naprej držali kvišku — slovensko trobojnico.

Ukinjenje draginjskih doklad starovpokojevcem.

Kakor se poroča iz Belgrada, je v prokradunskih dvanajstinah črtana postavka: doklada na premog v znesku 5 Din za tono ali 0.50 Din na 100 kg. To doklado plačujejo samo rudniki v Sloveniji in s tem se premog za ta znesek podraži, kar ni prijalo državnim železnicam in drugim državnim zavodom. Iz tega neprostovoljnega davka na premog se je dosedaj nakazovala draginjska doklada starovpokojevcem, to je onim, ki so bili pred 1. januarjem t. l. upokojeni in ki so večinoma svoj prispevek v penzijski fond odplačali v zlati valuti.

Starovpokojevcem se že dolgo borijo za to, da bi se jim povišala pokojnina, pa vsi koraki so bili zastoj, ker dokler se pravilnik bratovskih skladnic ne popravi, potrdi na občnem zboru bratovske skladnice in ministrstva za gozdove in rudarstvo ne sankcionira toliko časa je vsak korak zastoj.

Z ukinitvijo draginjskih doklad pa bo zavlada med starovpokojevcem, večinoma starčki v visokih letih, ki jih štejejo na tisoče, še večja beda, ker s sedanjem pokojnino, ki znaša maksimalno s polnimi službenimi leti dvanajstideset kron mesečno, se pač ne bodo mogli preživljati!

Te doklade bi se morale že pred meseci ukiniti, pa je pomotoma še prišla v dvanajstine kot doklada na premog. Sedaj se je to izvedlo in pričena se najžalostnejša socialna tragedija. Kdo ima tu prste vmes, nam ni znano in tudi zvedeli ne bomo najbrž nikoli.

Gospodom, ki se zanimajo za to reč in so nas opozorili na ukinjenje doklad v dvanajstinah, smo hvaležni. Apelliramo pa na rudarsko glavarstvo, kakor tudi na poslance, da dobe starovpokojevcem čimprej pokojnino, primerno prispevkom, ki so jih vplačevali v zlati valuti.

ŠTE SI ŽE OGLEDALI
Krasno zalogo najnoveših modelov danških plačev. Storitve to vseh obor predno si ga nadvite. Lepših in tako poceni ne dobite nikjer, kakor samo pri
FRAN LUKIČ, Pred sklopi 19
Zanesljivim olajšano plačilo.

Veliko zanimanje vzbuja tudi film »Luč Azijec« v katerem so pod režijo Franca Ostena od Emelija Filma (Monakovo) igrali samo indijski igralci. Film nam pokaže življenje Bude. »Germania«, list centra, ki odgovarja naši ljudski stranki, in prinaša izvrstne filmske ocene, se je silno laskavo izrazila o tem filmu. In če omenim še »Fantom opere« od First National Film Co, torej ameriškega izvora, prirejen po nekem francoskem romanu z ogromnimi stroški, potem sem omenil vsi pomembnejše dogodke, od družabnega, do filmskega, ki so se dogodili v zadnjem času.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.
Začetek ob 8 zvečer
Sobota, 21. nov.: »Zapeljivka«. Red D.
Nedelja, 22. nov. ob 15: »Kran mlajši«. Izven — Mladinska predstava. — Ob 20. zvečer: »Pegica mojega srca«. — Izven.
Ponedeljek, 23. nov.: Zaprt.
Torek, 24. nov.: »Za narodov blagor«. — Red B.
Sreda, 25. nov.: »Higenija na Tavridic«. — Red E.
Četrtek, 26. nov.: »Veronika Deseniška«. — Red F.
Petek, 27. nov.: Zaprt.
Sobota, 28. nov.: ob 15. pop. »Zimska pravljica«, dijaska predstava, znižane cene. — Izven.
Nedelja, 29. nov.: ob 15. pop. »Kran mlajši, mladinska pred. — Izven. — Ob 20. zvečer: »Zapeljivka«. — Izven.
Ponedeljek, 30. nov.: »Kran mlajši«. — Red A.
Opera.
Začetek ob pol 8 zvečer.
Sobota, 21. nov.: »Orfej v podzemlju«. Izven.
Nedelja, 22. nov.: Zaprt. (Gostovanje v Celju.)
Ponedeljek, 23. nov.: Zaprt.
Torek, 24. nov.: »Povratek«, »Favnova noč«. »Svrtovace«. — Red

inflacija so rodile razne plesne prepovedi. Te dni so dvignili to prepoved. Vsak večji hotel ima sedaj vsak dan svoj five o'clock tea s plesom, za katerega ni niti družabna toleta predpisana. Tudi cena za tako stvar ni pretirana, vstopnina je prosta, kava, čaj ali čokolada po izbiri pa stane 2.75 do 3 M, nekako 40 Din, kar za nemške razmere niti pretirano. Glavno je, da tam najdemo zares fino in dostojno družbo, družbo, v katero tujec sicer le težko pride.
Se eno sportno prireditev naj omenim, ki ni samo med prizadeti, t. j. dijaki, ampak tudi med splošno javnostjo vzbujala mnogo zanimanja. Kot vsako leto v jeseni, se je tudi letos vršila veselna tekma med osmice tehniške visoke šole in univerze, med starina rivaloma. Z veliko nevoljo je moralo dijaštvo tehniške visoke šole gledati, kako je univerza za 2 dolžini čolna zmagala in s tem pokazala, da je kljub študiju nerealnih ved pred kolegi s tehnike. Obisk je bil dober, vendar ne tak kot za tekmo Oxford: Cambridge. Kdaj bomo mi tako daleč?
Koncem novembra je otvoritev avtomobilske razstave. Kakor vsako leto po vojni, je tudi letos odprta samo za nemške in avstrijske tvrdke, ker Nemčija po vojni do danes ni povabljena niti pripuščena niti na pariško, niti na londonsko avtomobilno razstavo. Zato pa nameravajo zastopava inozemskih, posebno ameriških avtomobilskih tovarni napraviti istočasno razstavo inozemskih motornih vozil. Ali se bo ta namerna uresničila, zanekrat še ne morem povedati, pač pa je ta vest zelo ogorčila nacionalne kroge, posebno pa avtomobilsko industrijo, ki itak težko trpi vsled ameriške konkurence in gospodarske krize. Izgledi k predstoji avtomobilski razstavi niso najbolj in splošna depresija bo kolikor toliko občutna med razstavljalci.
Mogoče bo študentje že zanimalo, da pripravljata Universum Film (Ufa) Kalmanovo opereto »Grafica Maria« kot filmsko opereto, ki bo doživela koncem novembra svojo berlinsko premiero.

Dnevne novice.

Akademiki!

Danes se vrše volitve od 1¼ do 7 zvečer v vseučiliški zbornici.

Na volišče vzemite in d e k s, s katerim izkažete identiteto.

Od volivne komisije dobite glasovnico, na katero razločno zapišete črko »C«, s katero je označena »Lista katoliških akademikov«.

Kdor nima indeksa, naj javi danes do 10 univerzitetnemu vratarju svoje ime, da bo mogel voliti z legitimacijo.

Jutrišnji »Ilustrirani Slovenec« bo eden najlepših in najbogatejših, kar jih je izšlo doslej. Posvečen bo namreč stopenindvajsetletnici Prešernovega in Slomškovega rojstva, stoletnici Wolfovega rojstva ter šestdesletnici Krekovega rojstva in objavi v to svrhu več velezanimivih in veleznamenitih, doslej še neznanih slik, med drugimi doslej najstarejši rani Krekov in Slomškov portret, nekdanjo ribniško šolo, ki jo je obiskoval Prešeren itd. Posebno pozornost bo vzbudila tudi razprava g. dekana Skubica z naslovom »Prešeren in ribniški šoli«, ki prinaša novo, doslej neznano gradivo k Prešernovemu življenjepisju. Na številko opozarjamo občinstvo že danes.

Manjšinsko šolstvo. Iz Belgrada poročajo: Prosvetno ministrstvo je odločilo, da se narodnim manjšinam kolikor mogoče zagotovi šolanje v materinščini. Povsodi, kjer je v kakem razredu nad 30 učencev tuje narodnosti, se morajo zanje otvoriti paralelke. More se kombinirati tudi več razredov v eno paralelko, ako v enem samem razredu število otrok ne presega 30, vendar v nobeni paralelki ne sme biti nad 50 otrok. V teh manjšinskih paralelkah se mora vsiliti ves pouk v materinščini, izvzemši narodne predmete. — Velemožna Italija in velekulturna Avstrija — zglejdujta se!

Smrt narodnjaka. 20. novembra t. l. ob 1 ponoči je umrl zadet od srčne kapi g. dr. Josip Kolšek, odvetnik v Laškem v starosti 65 let. S pokojnim gre v grob lepa polstoletna zgodovina. Bil je vodja Slovencev v času narodnih bojev v Laškem, bivši član nadzorstva Hranilnice in posojilnice, bivši podpredsednik narodnega sveta v Laškem, bivši gerent okrajnega zastopa in funkcionar raznih drugih javnih in dobroteljskih korporacij. Bil je vedno goreč Slovenec in v tem duhu je vzgajal tudi svoja sinova, izmed katerih je eden sodnik, drugi višji železniški uradnik. Pogreb bo v nedeljo ob 4. popoldan.

Profesorski izpiti. Pred izpitno komisijo v Belgradu so se te dni začeli profesorski izpiti. Za izpit se je oglasilo toplot 60 suplentov.

Umrli je 18. t. m. v Mokronogu g. Ivan Hrovatič, čevljarški mojster, marljiv delavec pri vseh naših prosvetnih organizacijah. Dokler je mogel, je zlasti vneto sodeloval pri Društvenem odru in Orlu. — Iz vojske je prinesel krogle v pljučih. Ker operacija ni bila mogoča, so pljuča pričela gniti, dokler ga ni jetika po dolgem trpljenju spravila v grob.

Somišljenikom na deželi, katerim smo poslali v razprodajo koledar naše Kmetijske zveze, prosimo ponovno, naj ga nam vrnejo hitro, kar ga ne morejo razprodati.

Po volitvah v pridobinsko komisijo nam pišejo iz Tržiča: Zadnje volitve dne 15. t. m. za pridobinsko komisijo so dokaz, pod kakšnim spretnim vodstvom je sedaj O. Z. v Tržiču. Čast in hvala gre vsem članom, posebno pa odboru, ko se je tako korporativno volitev udeležil, da so kandidati dosegli tako veliko število glasov ter s tem dokazali svojo usposobljenost. Treba se je enkrat odločno postaviti v bran da nas davčni vijak ne bo tako kruto pritiskal. — Opazovalec.

Sreda, 25. nov.: Zaprt.

Četrtek, 26. nov.: Zaprt (generalka).

Petek, 27. nov.: »Eva«, premijera. — Red A.

Sobota, 28. nov.: »Don Juan«. — Red C.

Nedelja, 29. nov.: ob 15. pop.: »Orfej v podzemlju«.

— Izven.

Ponedeljek, 30. nov.: Zaprt.

Danes, sobota 21. novembra zvečer se vprizori v opernem gledališču burleska opera v dveh dejanjih (štirih slikah), katero je uglasbil slavni francoski komponist Offenbach — Orfej v podzemlju. Opereto, ki se odlikuje po komični vsebini in lepi melodiozni godbi je na novo uprizoril za naš oder režiser g. Josip Povhe, dirigira pa g. dr. Fran. Prozo je po francoskem izvirniku na novo priredil prof. g. Kobal. Glavne vloge so v sledečih rokah: Euridika — ga. Poličeva, Javno mnenje — gna. Ropasova, Diana — ga. Korenjakova, Cupido — ga. Ribičeva, Orfej — g. Medven, Aristajos in Pluton — g. Kovač, Jupiter — g. Povhe, Styx — g. Peček, Merkur — g. Šubelj, Mars — g. Janko. Dalje sodelujejo še ga. Erklavčeva, gna. Jeromova, ga. Mencinova, ga. Puhkova, gna. Ramšakova in ga. Škerjančeva ter gg. Erklavec in Rus Fran. Začetek predstave ob 8. uri, konec pa 10. uri. Predstava je izven abonmaja in so vstopnice v predprodaji pri dnevni blagajni v operi.

Zaradi koncerta Zikovec, ki se vrši v ponedeljek, 23. t. m. so je obrnilo več abonentov na gledališko upravo s prošnjo, da se premesti ponedeljkova dramska predstava na torek, ki je za dramo itak prost. Kakor čujemo, je uprava Narodnega gledališča tej prošnji in upravišeni prošnji ustregla ter imajo abonentni reda B dramsko predstavo »Za narodov blagor« mesto v ponedeljek 23., v torek 24. t. m. Tako sta v ponedeljek ob gledališki zaprti in abonentom je mogoče posestti koncert Zikovec, ne da bi zgubili svojo predstavo.

»Politiški glasnik« v Zagrebu. »Hrvat« poročajo iz Belgrada, da začne v Zagrebu v kratkem izhajati zagrebško izdanje belgrajskega »Političnega glasnika«, za katerim stoji zelo vplivni politični krogi. Uredništvo zagrebškega izdanja bi prevzel Evgen Demetrovič, glavni urednik »Jutar. lista«.

Izdjučenje sindikatov iz belgrajske delavske zbornice. V zmislu svoječasnega sklepa Delavske zbornice v Belgradu je izdal minister za socialno politiko odlok, s katerim se na podlagi čl. 8. zborničnega statuta v zvezi s členoma 35. in 37. zakona iz belgrajske delavske zbornice črtajo sindikati: Zveza delavcev lesne industrije in obrti v Jugoslaviji, centrala v Zagrebu, oblastno tajništvo v Belgradu; Zveza lesnih delavcev Jugoslavije, centrala v Zagrebu, oblastni odbor v Belgradu; Zveza delavcev industrije in obrti za predelavanje kože, centrala v Zagrebu, oblastni odbor v Belgradu; Zveza delavcev kovinske industrije in obrti v Jugoslaviji, centrala v Belgradu; Zveza hotelsko-kavarniških in gostilniških delavcev in delavk Jugoslavije, centrala v Belgradu; Zveza brivsko-lasničarskih delavcev in delavk Jugoslavije, centrala v Belgradu. Navedeni sindikati se znova sprejmejo v delavske zbornice, kadar zadostijo zakonskim določbam.

Porota v Novem mestu. Jesensko porotno zasedanje se prične v ponedeljek, dne 23. novembra t. l. Na zatožni klopi bodo sedeli: V ponedeljek Vinko Resnik iz Gor. Straže radi hudodelstva uboja, izvršenega na Iv. Nosetu iz Rumanje vasi; v torek Anton Soško, posestnik v Sobenji vasi pri Catežu ob Savi, radi uboja, izvršenega na svojem bratu Mihi Sošku, in Franc Pirc radi hudodelstva uradne poverbe; v sredo Jože Janc, posin iz Lešnice radi uboja, izvršenega na Francu Riflju, pos. sinu iz Lešnice.

Samomor. V ponedeljek, dne 16. nov. se je pripeljala iz Trbovelj v Zalec neka gospodična obiskat svojega izvoljenca, nekega mornarja iz Griž. V torek v jutro je vstopila v Zalec v vlak, toda v Petrovčah je zopet izstopila. Vrnila se je na savinjski most, ki veže Griže z Zalcem. Mimoidoč so jo videli sprehajati se po mostu in jokati. Čez nekaj časa pa je v trenutku, ko je bil most prazen, skočila v naraslo reko. Ljudje so bili takoj na mestu, pa vsled narastle vode je bila vsaka pomoč izključena. Sele v Petrovčah se je posročilo potegniti truplo iz vode, in so jo prenesli v mrtvašnico v Zalec. Samomor se je zgodil brzokone zaradi nesrečne ljubezni.

Iz poštne službe. Imenovani so: Za podružničnega ravnatelja poštne hranilnice v Ljubljani Zdravko Simonič, doslej v Belgradu; za nadzornika pri gen. ravnateljstvu poštne hranilnice v Belgradu Andrija Kovačević, doslej v Ljubljani; za nadzornika pri poštobrojavnem ravnateljstvu v Ljubljani Toma Vrkljan, doslej v Sarajevu; na ministrstvu za pošto in brzojav za načelnika personalnega oddelka Josip Lovrič, za načelnika brzojavno-telefonskega oddelka v kontrolnem oddelku Jovan Mikič, za višja kontrolorja Avgust Jernejc in Peter Kovar.

Ravnatelj Osječke tvornice kože d. d. dr. inž. Sigismund Schapinger je dobil za dolgotrajno uspešno delovanje na ekonomskem polju red sv. Save 5. razreda.

Prevoz razstreljiva. Vojno ministrstvo je opozorilo železniško oblast, da posveča večjo paznjo prevozu razstreljiv. Zadnji čas se je dogajalo, da so stala razstreljiva po postajah v slabih vagonih in se kvarila. Tudi zaradi varnosti je treba večje paznosti.

V zaščito telefonistinj. Ministrstvo za pošto in brzojav je naročilo svojim ravnateljstvom, naj v zmislu čl. 12. pravilnika o tele-

fonih zaščitijo telefonistinj pred »maltretiranjem« in žalitvami telefonskih naročnikov. Po gornjem členu se more grešnemu naročniku odvzeti telefon in vrhu tega na sodišču zahtevati zadoščenja.

Na splošno zahtevo se preloži žrebanje srečk loterije »Prvega zagrebškega delavskega društva« na soboto, dne 5. decembra 1925.

Občni zbor društva Narodni dom v Ljubljani.

Snoči se je vršil občni zbor društva »Narodni dom«, ki je potekel zelo burno in se je končal z volitvami v upravni odbor in nadzorni odbor. V upravni odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: Dr. Vl. Ravnihar, predsednik; odborniki: dr. Jos. Ažman, dr. Janko Kersnik, dr. Izidor Cankar, dr. Jos. Regally, dr. Franc Stele, Anton Sajovic, Franc Pretnar, Matej Strnen, Aleksander Zeleznikar, dr. Franc Mesesnel, Janez Zorman. Odbor je izvolil za podpredsednika in gospodarja hiše Janeza Zormanja, za tajnika dr. Izidorja Cankarja, za blagajnika Franceta Pretnarja. V nadzorni odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: dr. Franc Kidrič, dr. Drago Marušič, dr. Ivan Prijatelj, Andrej Šarabon, Alojzij Lilleg. — Ker je opozicija pred volitvijo zapustila občni zbor, se je volitev izvršila soglasno. Obširnejše poročilo o tem velezanimivem občnem zboru objavimo jutri.

Proslava 60-letnice rojstva dr. J. Ev. Kreka

katero prirede krščansko-socialistične delavske organizacije v nedeljo, dne 22. novembra 1925 s sledečim sporedom:

1. Ob 8 sv. maša v cerkvi sv. Jožefa.
2. Ob 10 položje deputacije organizacij venec na Krekov grob pri Sv. Križu. Zvečer ob pol osmih se bo vršila
- V »LJUDSKEM DOMU«
- SLAVNOSTNA AKADEMIJA.
1. Otvoritev.
2. Dr. Ivan Pregelj: »Dr. J. Ev. Kreku, kadar bi mu bilo 60 let.« Deklamira tovariš Savenc.
3. Slavnostni govor. Govori tov. Jože Goštinčar.
4. Dr. J. Ev. Krek: »Naša pesem« — himna krščanskih socialistov. — Poje pevski zbor kat. akad. društva »Borbec«.
5. Fr. Bevč: »Pesem proletarcev.« Deklamira tov. Pevc.
6. Danilo Fajgelj: »Molitev za slovanski rod.« Poje pevski zbor »Borbec«.
7. Oton Župančič: »Kovaška.« Deklamira skupina delavcev.
8. »Bog in Slovani.« Poje pevski zbor »Borbec«.
9. Joža Lovrenčič: »Kreku« Deklamira tov. Anica Zalarjeva.
10. »Slava Kreku«: »Alegorija« v treh dobah: Suženstvo, Prebujenje, Zmaga. Delavski stanovji prisegajo krščarstvu. Alegorične deklaracije. Sestavi h Krekovi 60 letnici tov. Ivan Gajšek.

Vstopnina k akademiji obljajna. Vstopnice se dobe do nedelje popoldne na Starem trgu 2/1 in eno uro pred pričetkom v Ljudskem domu.

Vsem katoliškim društvom v Ljubljani. Pripravljani odbor za proslavo Krekove 60-letnice rojstva, vabi poleg kršč. soc. del. organizacij v Ljubljani, vsa ostala kat. društva in korporacije, da se njihovi zastopniki zberejo v nedeljo, 22. t. m. ob pol 10 popoldne na Starem trgu 2-1, odkoder odkorakamo skupno na pokopališče k sv. Križu, kjer položje deputacije organizacij venec na Krekov grob.

Narodno gledališče v Mariboru.

Sobota, 21. nov. ob 20. uri: »Gorenjski slavček«. D. Kupa.

Nedelja, 22. nov. ob 15. uri: Slomšek-Krekova predstava.

»ZAKLETI GRAD«.

Romantična igra v 5 dejanjih, spisal Al. Remec. Črna list iz davnih dni našega naroda, spisan s kavo, izpod razvalin gradu, ki ga ni več, to je igra »Zakleti grad«. Ta briedek spomin, orošen od gorja Irpeških tlačanov, od solz po nedolžnem preganjanju, je po obenem tudi dokument končne zmage, ki jo doseže pravica in ljubezen. Poglejmo, kako so nam ta list prvokrat prebrali na odru Mariborskega narodnega gledališča.

Zivljenje, kazano po igri, je postavljeno v 16. stoletje, ko je prestajal naš narod najhujšo polkušnjo. Tlačil ga je tujec na gradovih, morila ga je kuga, begala ga je nova vera. Tako je ta doba nudila igri prav obilno dejanj in pestrosti, kakor jih je težko nanizati kje drugod in je zato »Zakleti grad« v resnici vsebinsko bogat. Zgodovina je nudila avtorju izredne osebnosti, ki so se v tisti dobi pojavljale, kakor sholar, večni žid, veliki in mali romarji, protestantski grajski pisar, kupaški kralmar s tihotapel. Iz udeleževanja takih izrednih oseb je vsa igra sestavljena prav v organični celoti, da ni ni videti prisiljenega, za lase privlečenega. Zivljenje se razpleta kakor pod železno roko neizprosne usode. To je velika prednost te Remčeve igre, ki se je lahko uveljavila na odru. Ker pa je vse dejanje zgolj le resnično življenje tiste dobe, nas je malo motil napis pri igri, da je romantična. Igra je povsem zgodovinska in realna in ji pridevek »romantična« ne poveča vrednosti, pač pa jo pravič postavila v manj popolno dramatik med romantične igre, ki predstavljajo bolj življenje fantazije kot pa življenje živih ljudi. —

Sicer pa poglejmo ona, ki so nam to dejanje na odru očivil. G. Bratina je predstavil gra-

ška grafa Ludovika de Vacano. V celoti je prav zadovoljil, le njegove geste s prsti, katere uporablja v svojih vlogah splošno, so tu skoro motile. V tem se je kazala moderna rafiniranost in slabost, ki je nekdanji grajski niso poznali. Ravno tako njegovo zahrbno govorenje, ki je kot vidno kazalo zaničevanje. Morda nam je hotel ustvariti nov tip in ima seveda v tem svojo pravico. — Njegov brat Leonard (g. Pirnat) je nastopil le kot romar spokornik v enem prizoru in bil takoj nato ustrejen, ko je hotel v grad. Igran je bil dobro. Zal, da tu ni več kombinacije v igri. Prstan, ki pozneje odkrije njegovo identiteto, naj bi ga že prej izdal, da bo večja verjetnost. — Zena Leonhardova, grofica Katarina, ki jo je interpretirala gospa Bukšekova, je trpela v veliki boli, ki mori žene, zapuščene in izkušane v zvestobi in ljubezni. To izživeti na odru, je treba vso dušo. Dasi se je gospej Bukšekovi v splošnem posrečila interpretacija, pa je v najodločilnejšem trenutku opazljivo odnehala, to je bilo tedaj, ko ji je sokol prinesel prstan Leonharda, ustrejenega na potu v grad. Morda je bilo trenutno nerazpoloženje, ki ga je njej in nam vzbudila pesem ob spremljevanju, ki se ni posrečila. Mimogrede omenim, da bi naj bil sokol na verižici ali v kletki, da se ne bi tako opazila podloga njegove nagaženosti. — Marijica, gdč. Kraljeva, je bila v svoji prispitostnosti in neprispitostnosti pravo slovensko dekle. Otožnost sirote in prva sladkost čiste ljubezni je prav izvenevala iz kretanj in glasu. Pri umiranju očetju je bila le slučajno, zato malo manj naravna.

Sholar, g. Zeleznik, je bil tudi kakor ustvarjen po svojem celotnem nastopu. Zal pa nam je, da nam ni zabrenkal pri odprtem zastoru. Ob koncu seveda je bilo poznati malo utrujenosti; tam bi moral biti zanj osebno višek doživljanja.

Pisar, g. Razberger, bi zavoiljo popolne slike tedanjega miljeja moral imeti v govoru in kretnjah več zvižnosti, agresivnosti kot oblastnik in protestant. Nastopati bi moral kot »li duh,

Iz Ljubljane.

DEŽELA CEREALIJA, SLADKORNA TORTA IN SOKRATOVA LATERNA.

Naptil se je pred davnim časom urednik »Slovenca« po svetu, da odkrije nove dežele. Po dolgem iskanju in potovanju od svetovno znane Zelene jame do salatnega Trnovega je končno odkril med svetovno vojno obljubljenno deželo Cerealijo na Poljanah. Iz te dežele je bil po poročilu »Slovenčevega« urednika in po živem spominu Ljubljancem vsak izvoz prepovedan. Kritično »Jutro« pa temu poročilu ni verjelo, tudi ne, da je sploh obstojala kakšna dežela Cerealija, in je odposlalo posebno ekspedicijo v neznane kraje ljubljanskih Poljan, da preišče neznano deželo. Ekspedicija je odšla, vzela s seboj »Sokratovo laterno«, (glej »Jutro« od 20. t. m., poročila iz Maribora) in s pomočjo »Sokratove« laterne je našla »Jutrova« ekspedicija v novo odkriti deželi Cerealiji na Poljanah še ostane nek sladkorne torte iz vojne dobe, ki jo je serviralo Ljubljancem na Martinovo nedeljo na sveže prepleškani šahovski deski. — Sokrates.

Ljubljanci, katerim ne privoščijo zabave, da bi smeli Radiča poslušati na javnem shodu, naj vedo, da si ga morejo ogledati danes ob pol 5 pop. na postaji, ko pride iz Zatreba.

Osebnosti. Na ljubljanski univerzi so napredovali v višjo uradniške skupine I. kategorije: na modroslovnih fakulteti docent dr. Fran Bračič iz 5. v 3. skupino; na medicinski fakulteti redni profesor dr. Janez Plečnik iz 3. v 2. skupino in na bogoslovni fakulteti redni profesor dr. Janez Zore iz 3. v 2. skupino.

Ustanovni občni zbor »Sveta slušateljev ljubljanske univerze« se je vršil večerj popoldne v vseučiliški zbornici. Predsednik pripravljalnega odbora je orisal naloge, ki čakajo reprezentanco za bodoče poslovno delo. Skupščina je nato sprejela pravila in poslovnik, kakor so jih pripravila posamezna kulturna društva na skupnih sejah. Akademično dijaštvo je s tem pokazalo, da mu je reprezentanca resno pri srcu. Kot nadaljevanje občnega zbora se vrše danes volitve.

Pridite v ponedeljek zvečer ob 8. uri vsi v Ljudski dom. Predaval bo misijonar O. Mesarič o misijonih v Indiji in bo kazal lepe skioptične slike. O. Mesarič odpotuje že drugi dan kot prvi jugoslovanski misijonar v indijske misijone, kjer bo v Bengaliji polagoma pripravil tla za misijonsko pokrajino z izključno jugoslovanskimi misijonarji. To bo zgodovinske važnosti za Jugoslavijo, ker bo s tem postala bolj znana po širnem svetu in bo prevzela poleg drugih narodov veliko kulturno misijo. — Odbor Duhovniške misijonske zveze.

Rokodelski dom. V ponedeljek dne 23. novembra ob osmih zvečer bo predaval v dvorani Rokodelskega doma g. Fr. Gabrovšek o Parizu in tamošnji razstavi dekorativnih umetnosti in modernih industrij. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike. Vstop prost. — Pevski zbor v Rokodelskem domu bo imel svoje vaje v torek in v četrtek, obakrat ob 8 zvečer. Novi pevci dobrodošli!

Peselska zveza priredi v nedeljo dne 22. nov. popoldne ob treh v veliki dvorani Mestnega doma veliko zborovanje. Govorniki bodo obravnavali d a v e k na ročno delo! Vse služkinje na shod!

Miklavžev večer z zelo peštrim sporedom in s krasnimi dekoracijami priredi orlovski odsek Ljubljana-Sv. Peter. Ker so nam znane te prireditve, prirejene po Šentpeterčanih, priporočamo, da poseti vsakdo ta Miklavžev večer, predvsem pa stariši, kateri naj pripeljejo s seboj svoje otročiče, za katere

ki v zlobi iz sebe vse preudarno in sistematično razdira. Svoje dikcije, ki je v drugih vlogah dobra, ni mogel tu prav uporabiti in je tu in tam motila. Trudil pa se je, kar je bilo opaziti in je hvalevredno omeniti. — Križaj, g. Grom, je imel igrati dve vloge. Žida in Križaja. Dasi se je to v splošnem posrečilo, je tu in tam žida predstavljal kot Križaja in obratno. Umiranje je bilo dobro predstavljeno. — Vrabeč, g. Tomažič, je na odru le umiral, ker je ta pravzaprav zanesel kugo v vas. Kraka, a težka vloga je bila dobro izvršena. Tovornika sta malo preveč razsajala, kar taki potuhnjeni ljudje ne delajo. Grajski hlapce je zadovoljil, z malim, a neodpornim godrnjanjem služi do konca. Grobar je prišel le kot rešitev v gotovih trenutkih. Moral bi biti v bolj tesnih zvezah z grajskim pisarjem in bi moral to zaupnost bolj poudariti. O manjših vlogah bi le omenili, da niso le zavoljo števila, temveč vsaka na svojem mestu. I. tlačan je svoje mesto prav dobro zastopal, tudi I. romar, ostali manj. Manjkalo je več tlačanov, romarice smo slišali, kar je bilo primerno, grajskih hlapcev bi lahko bilo nekaj, ker so jih zastopali vojaki. Tako je samc Jurij odpeljal Sholarja, pa je rekel pisar, da so ga hlapci komaj ukrotili. — Pozorišče je bilo, kolikor je bilo mogoče upostaviti ga, prav primereno. Se pregrajo ob robu so pregrmili. Obleka je bila na novo pripravljena in nam je kazala takratno modo po zgodovinskih sporočilih. Enako tudi maska, ki jo je nosil pisar. Obleko je izgotovila gdč. Olga Nerah. Glasbene točke je vložil g. Lojze Prelovec.

Splošno pa nam je večer od osmih do pol enajstih minil kakor da živimo zraven v težkih dnevih našega naroda. Ako bi cela igra bila tako podana, kakor so nam klasično izražali prvo dejanje, da bi se rasli v njenem življenju, podali bi nam čisto umetnost, brez hib, ki tudi sicer niso bile bistvene. V vsem pa smo gledali težko delo g. ravnatelja Bratine, da spravi našo dramo do viška umetnosti, za kar mu je narod dolžen hvaležnosti.

bo pripravljeno obilo nenadomestljivega veselja.

Otvoritev nove dvorane proslavi Mladinski dom na Kodeljevem s koncertom v nedeljo dne 22. t. m. ob treh popoldne. Sodelujejo iz prijaznosti: Nada Brejčeva, R. Kristan s solotokami, Zenko Hribar s soli na rogu; pri klavirju I. Rančigaj, potem domači mešani zbor in Mladinska godba. Prijatelji srčno vabljeni!

Umrli so v Ljubljani: Janez Bitenc, tesar, 87 let. — Matija Širok, mizar državne železnice, 53 let. — Josip Boncelj, železniški sprevodnik in hišni posestnik, 50 let. — Fran Struna, sin strojnega ključavničarja, 3 leta in pol. — Anton Čuden, sluga finančne delegacije, 62 let. — Ana Gregorka, bivša branjevka in tobačna delavka v p., 70 let.

Načelstvo zadruge mesarjev in prekajevalec v Ljubljani naznanja, da se vrši preizkušnja mesarskih vajencev dne 26. novembra t. l. ob osmih popoldne v mestni klavnici. Priglasiti se imajo vsi vajenci, kateri se podvržejo preizkušnji, pravočasno mesarski zadrugi ter predložiti vse tozadevne listine.

>Hera<, stavna registrirana zadruga z o. z. v Ljubljani, naznanja, da ima sedaj svoj zadrugi lokal v Dalmatinovi ulici št. 11, prilično desno. Vse tozadevne informacije se dobe tam v uradnih urah.

Zopei samour. Jakob Čebokli, sluga fiziološkega laboratorija na univerzi je sklenil končati svoje življenje. Včeraj zjutraj ob tričetrt na sedem ga je našel sluga Ravnikar mrtvega v kleti fiziološkega instituta. Ležal je na tleh, zraven njega pa se je nahajala steklenica kloroforma. Samomorilec je tudi odprl več plinovitih cev, da je morala že iz tega slediti smrt. Pustil je tri pisma, eno naslovljeno na njegovega šefa, univerzitetnega profesorja g. dr. Kanskega, drugo na ženo in tretje na >Orjuno<. G. profesorja naproša, da naj poskrbi, da dobi njegova žena pokojnino, ker je služboval pri omenjenem zavodu šest let in ker je bil dobrovoljec na solunski fronti. Ženo prosi oproščenja, da je storil ta korak, ker mu ni bilo več do življenja ter ji svetuje, naj odda otroka v oskrbo njegovemu bratu, peku v Mariboru, >Orjuno< pa naproša, da naj skrbi za ženo in otroka ter se pogreba korporativno udeleži. Nekateri pripovedujejo, da si je Čebokli vzel življenje, ker je čutil bolečine v ušesih, katero bolezen si je nakopal v službi. Čebokli je bil star šele 40 let. Rodom je bil iz Sv. Petra na Krasu.

Tatvine. Izpod odprte šupe >Kmetijske družbe< v Pokopalski ulici je neznan tat ukradel v škodo družbe vozno plahto, vredno 1000 Din. — Abram Hedvigi, služkinji pri trgovskem sotrudniku Močivniku v Karadžičevi ulici, je iz zaklenjene spalne sobe bila ukradena plitena košara, napolnjena z obleko, raznim perilom, slikami, nadalje poselska knjižica, usnjata torbica z vsebino 225 Din gotovine in druge malenkosti. Skupne škode trpi služkinja 3500 Din. Tatvina se je izvršila v času, ko je bila zaposlena v kuhinji in pustila sobo zaklenjeno, pa ključ v vratih. — V noči na 19. t. m. je nekdo na glavnem kolodvoru v Ljubljani iz zaklenjenega brzovoznega skladišča ukradel deset parov dokolenic iz rjavega usnja v skupni vrednosti 1000 Din. Neznani storilec se je najbrže zvečer vtihotapil v brzovozno skladišče ter po izvršeni tatvini odšel skozi okno. — V kavarni >Emona< si je nekdo >izposodil< 2500 Din vredno črno zimsko suknjo bančnega uradnika Vladimira Peska. Tat je srečno odšel s plenom.

Glasha.

V ponedeljek dne 23. t. m. se pripeljejo v Ljubljano Zikovec in prirede še isti večer v Unionski dvorani svoj koncert ob 20. uri zvečer. Pripravljeni smo, da bo občinstvo v velik meri posetilo ta koncert, saj ono ljubi in spoštuje odlične umetnike, ki so pravzaprav izšli iz našega mesta, saj so se tu združili v skupino komornih glasbenikov. Njihovo izvajanje in umetniški program nam jamčita za prvovrstni glasbeni užitek. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Prosvetna zveza.

Smartno pri Litiji. Drevi ob osmih priredi tukajšnje Kat. prosvetno društvo v Društvenem domu zanimivo šaloigro >Veleturnik<. Igra se ponovi jutri, v nedeljo ob treh popoldne.

Jesenice. Godbeni odsek Kat. del. društva priredi v katoliškem domu na Savi v nedeljo dne 22. nov. ob 8. uri zvečer >Cecilijski koncert< s sledečim sporedom: 1. V. C. Brož: Zivela Rusija, korčunica; 2. Fr. v. Suppe: Pesnik in seljak, ouvertura; 3. Danirette: Lucia Lammermoor; 4. W. Balfe: Ciganka, ouvertura; 5. Joh. Strauss: Netopir, polpouri. — Odmor 10 minut. — 6. Iv. pl. Zajc: Jugoslovanski venec; 7. D. Avber: Kronski dijamanti, ouvertura; 8. Joh. Strauss: Noč v Benetkah, potpouri; 9. Fr. v. Flotow: Stradella, ouvertura; 10. I. Jurik: Souvenir del Elbe, korčunica.

Tržiš. Prosvetni večer se ne vrši danes, temveč v nedeljo ob 5. popoldne. Na sporedu je zanimivo predavanje: Naše planine s skioptičnimi slikami.

Knjige in revije.

>Mladost<. Vsebinska novemberske številke: Jože Pogačnik, Zgodnja Danica. (Pesem.) — Kaj bomo na letošnjih fantovskih večerih. — Dr. Ivan Pregelj, Lilijska mogota. (Slovenske legende drugi del.) — Otakar Janez, Melanholični temperament. — Skender, Goriška v tujini. (Pesem.) — Franc Pengov, Pod tropičnim solncem. — Ivan Sušnik, Pogled na zvezdno nebo. — Med. Viktor Koeljančič, Hočeš zdravil nog? — To in ono. (Telovadna in sportna poročila. Drobnilnice in še kaj. Nove knjige. Urednikov radio.) — Iz kraja v kraj. (Dopisi.) — Za šalo in zares.

Slomšek - Krekova proslava v Mariboru.

>MARIBORSKA PROSVETNA ZVEZA< priredi v nedeljo 22. novembra 1925 ob 8 popoldne v >Narodnem gledališču< v Mariboru proslavo v spomin 125 letnice Slomškovega in 60 letnice Krekovega rojstva.

Spored proslave je sledeč:

1. Orkestralna točka. (Vojaški orkester.)
 2. Oton Zupančič: Naša beseda. Povedana spominu dr. J. Ev. Kreka, ki >kakor knjige mi, ljudi je brati znak<.
 3. Esar Vano: Ob A. M. Slomškovem godu. Deklamatoričen nastop.
 4. Orkestralna točka. (Vojaški orkester.)
 5. Slovensko pevsko društvo Maribor zapoje: a) A. M. Slomšek-narodna: Leži, leži ravno polje (moški zbor); — b) A. M. Slomšek — L. Hudovernik: Zvezde (moški zbor); — c) St. Premrl: V Korotan (mešani zbor); — d) A. M. Slomšek-narodna: Glejte, že solnce zahaja (mešani zbor).
 6. Slavnostno vezilo. — Poda g. dr. Franc Sušnik.
 7. Orkestralna točka. (Vojaški orkester.)
 8. Dr. J. Ev. Krek: Mladim dnevem. Pesem materni ljubezni in molitvi.
 9. A. M. Slomšek: Preljubo veselje, o j kje si doma? Blažetovo in Nežicino rajanje v šoli.
 10. Orkestralna točka. (Vojaški orkester.)
- Cene prostorom: lože št. 7, 8 Din 100; posam. sedež Din 25; št. 4, 5, 6 Din 80; posam. sedež Din 20; št. 1, 2, 3 Din 60; posam. sedež 15 Din; — Parterni sedež: I. vrsta Din 20; II.—III. vrsta Din 16; IV. do V. Din 12; V.—VII. Din 10. — Balkonski sedež: I. vrsta Din 20; II. Din 15; III. do IV. Din 12; V.—VI. Din 10. — Galerijski sedež: po Din 8, Din 6 in Din 5. — Stojišče dijaško v parterju Din 4; stojišče na galeriji Din 4.
- Predprodaja vstopnic pri dnevi blagajni Narodnega gledališča in v pisarni Prosvetne zveze, Aleksandrova c. 6-I in v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila.

Somišljenikom SLS za mesto Maribor.

Kakor znano je bilo na zadnjem zaupnem sestanku dne 15. oktobra 1925 sklenjeno, da se bodo vršila letošnja zimo enkrat na teden predavanja o vsebini, ki mora vsakega meščana in državljanca tega ali onega stanu zanimati.

Da bo vsakemu somišljeniku omogočeno udeležiti se predavanj, se bodo vršila taista v dveh oddelkih A in B. Oddelke A bo imel predavanje ob pondeljkih v društveni pisarni (tajništvo) Koroška cesta 1 ob 8. zvečer in oddelke B ob četrtkih v istem lokalni ob isti uri. V slučaju kakega zadržka, se bo smel udeležiti vsak predavanja namesto v oddelku A v oddelku B. Predavanja: 1. Nauk o človeški družbi. 2. Splošni nauk o državi. 3. Osnovni pojmi politike. 4. Naša ustava. 5. Socialno politična zakonodaja. 6. Državno gospodarstvo in proračun. 7. Občina in samouprava. 8. Cerkev, šola in država. 9. Materialistični in krščanski socializem. 10. Kot toč. 9. 11. Poslovanja. 12. Osnovni nauki govornišva. — Vsi omi šljeniki, ki se nameravajo redno udeležiti predavanj, naj se do sobote, t. j. 21. t. m., prijavijo za prvi ali drugi oddelk pismenim potom (pismo) ali ustmeno v >Tajništvo SLS za mesto Maribor< Koroška cesta 1. — Začetek predavanja 23., ozir. 26. novembra 1925 ob določenih urah. — Predavanja bodo zelo zanimiva in dvorana zakurjena, zato se pričakuje obilne udeležbe. Prosimo Vas, da bi tudi med Vašimi znanci agitirali, da se teh poučnih tečajev udeležijo. Uradne ure tajništva so: v soboto od 3.—6. in nedeljo od 9.—12. ure.

Iz Maribora.

Poklonitev na Slomškovem grobu. V nedeljo se bo Prosvetna zveza in vsi, ki so na prosv. tečaju, poklonili Slomšku na njegovem grobu, kjer bodo priporočili svoje prosvetno delo Slomškovi priprošnji. Tudi drugim priporočamo, da te dni, ob spominu 125 letnice Slomškovega rojstva, molijo na njegovem grobu.

Pri akademiji Prosvetne zveze v Mariboru dne 22. nov. ob 15. uri v Narodnem gledališču sodeluje iz prijaznosti član Nar. gledališča g. M. Pirnat in sicer pove Oton Zupančičevo: Naša beseda. — Obenem opozarjamo na to, da si pravočasno oskrbi vstopnico, kdo si želi izkoristiti prostor.

Polovična voznja na tečaj in občni zbor Prosvetne zveze. Ponovno zopet vse udeležnike opozarjamo, da je polovična voznja dovoljena. Vzemite celo karto, dajte jo na postaji, odkoder se peljete, žigosati z mokrim žigom, v Mariboru pa je ni treba oddati, ker bo veljala za prosto vožnjo nazaj.

Beatifikacija Slomška. Pri tretjeredniški duhovniški skupščini v sredo 18. t. m. je g. župnik Cede imel prav zanimiv referat o beatifikaciji Slomška. Referat bo priobčil >Beoslovni vestnik< in že zdaj posebno duhovniške kroge nanj opozarjamo.

Somišljenike opozarjamo na vabilo tajništva SLS za mesto Maribor k važnim socialnim predavanjem.

Cecilijsko društvo, to je cerkveno pevsko društvo v mariborski stolnici, obhaja jutri slovensko god svoje patrone ob desetih v stolnici s slovensko božjo službo. Društvo, ki si je založilo vzvišeno delo, z glasbeno umetnostjo

služiti Bogu, naj prejema od katoliške javnosti vse priznanje in vso podporo. Bomo o tem društvu javnosti kmalu še podrobneje in natančneje govorili in pokazali njegove načrte za povzdigo slovesnosti pri naših sv. daritvah. Knjige Družbe sv. Mohorja so prišle. Varničniki — prejemejo pri župnih uradih, kjer so jih naročili.

Spominski dan. Tukajšnji 45. pešpolk obhaja dne 23. nov. slovesno spomin na 23. november 1918, ko je Maribor postal svoboden.

Krstna predstava igre >Zakleti grad< je napolnila gledališko dvorano. Občinstvo je iskreno pozdravljalo avtorja igre, g. Alojzija Remca, ki se je krstne predstave osebno udeležil. Za pozdrave se je zahvalil na odru in ob tej priliki mu je gospa Bukšekova izročila lavorov venec s spominskim trakom. G. avtorju častitamo na dobro uspelem dramatičnem delu!

Pecija Petrović, znani hrvatski dramatik, se je mudil v sredo 18. t. m. v Mariboru in je prisostvoval zvečer operni predstavi >Gorenjski slavček<.

Etnografski muzej mariborske velike županije. V sredo 18. t. m. se je vršil, kakor smo poročali, na pobudo >Zgodovinskega društva< v Mariboru sestanek za ustanovitev etnografskega muzeja mariborske velike županije. Sestanka so se udeležili zastopniki >Zgodovinskega društva<, Prosvetne zveze, Slov. ženskega društva in Zveze kulturnih društev. Na sestanku so se določile osnovne smernice za delo pri zbiranju predmetov za muzej. Sestavil se je tozadevni proglas, ki bo v kratkem objavljen.

Protituberkulozna liga v Mariboru. Za P. T. ligo v Mariboru je daroval g. Josip Perko, trgovec v Lajterspergu 300 Din, južnoštajerska hranilnica v Celju pa 200 Din, za kar jim bode izrečena prisrčna zahvala; istotako občinstvu, ki se je pridno posluževalo ob nedeljah v parku postavljene tehtnice v prid P. T. ligi; tehtnica je namreč vrgla v letošnji sezoni skoraj čistih 2500 Din.

Skrb za male živali. Društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru ima dne 22. nov. t. l. ob petih popoldne občni zbor v gostilni Birtič pri mestni klavnici. V težkih gospodarskih razmerah je ta skrb velikega pomena.

Reševalni tečaj priredi rešilni oddelek tukajšnje požarne brambe. Tečaj je vsak ponedeljek in petek ob 8. uri zvečer v gasilni shrambi, Koroška cesta št. 12. Začetek je v ponedeljek 23. novembra. Do tačas se je mogoče še istotam priglasiti.

Zoper tobak se vedno bolj, že celo javno pritožujejo, da je zanič. Nekateri so celo sprožili misel na bojkot proti tobaku. Bo težko kaj uspeha. Ljudje so pač ljudje.

Mica Kovačeva. S. Marija je naročila, jedla in pila v gostilni Copetti, pa se hotela izmuzniti plačilu, pri tem pa je ravno padla v oblast policaju. Nima vsak take smole.

Iz Hrastnika.

Delo za treznost. Na Martinovo nedeljo 15. t. m. se je vršilo pod okriljem katoliškega izobraževalnega društva predavanje o škodljivosti alkohola. Prvotno je bilo določeno skioptično predavanje. Ker pa aparat ni hotel dobro storiti, se je moral g. predavatelj omejiti na temeljito razlago. Navzočih je bilo v mladino vred 45 oseb manj nego na predavanju v konsumu o isti stvari, kar nam ne dela posebne časti. Res je, da so bili moški na prisegi v Trbovljah. Predaval je g. Lindič iz Ljubljane. V nedeljo se vrši skioptično predavanje v rudniški čakalnici ob 8 zjutraj za moške, ob 10 dop. za ženske. Predaval bo g. Lindič iz Ljubljane. Dolžnost naših pristavev, da se topot vsi predavanja udeleže, ker brez treznostnega preroda na vseh je vsaka katoliška akcija zama.

Ob priliki žalostne obletnice nesrečnega koroškega plebiscita je prešlo katoliško izobraževalno društvo od svojega požrtvovalnega člana v dar 52 knjig z naročilom, ako jih ne rabi za svojo knjižnico, naj se pošljejo preko Prosvetne zveze v Ljubljani koroškemu Slovincem. Kat. društvo je 20 knjig za knjižnico obdržalo, ostalih 32 knjig je bilo poslanih Prosvetni zvezi v Ljubljano.

Ljudska posojilnica je poslednji uradni dan prejela lepo vsoto vlog. To je dobro znamenje varčnosti.

Iz Zagorja.

Umestna prepoved. Okrajni glavar Pinkava je prepovedal točiti alkoholne pijače ob plačilnih dneh. Prepoved ima dobre posledice. Rudarji iz samskega doma so bili zadovoljni, obrtniki tudi, samo gostilničarji seveda ne. Kakor se sliši, je novi g. gerent Vodušek naredil korake pri oblasti, da se točenje zopet dovoli. To so menda priprave za entno napredno fronto, s katero naj se nastopi pri občinskih volitvah in ki mora na vsak način imeti na svoji strani gg. gostilničarje. Mi pa oblast pozivamo, naj svojo ljudskemu blagru tako koristno odredbo strogo vzdrži. Rudarske plače bodo odslej vsakega zadnjega in petnajsteja v mesecu.

Nedeljski počitek. Potrebo ministrske naredbe, ki prepoveduje nedeljsko delo, smo že dalj časa čutili v Zagorju. Koliko del, ki bi lahko čakala druge dni, je moralo biti izvršeno pri rudniku v nedeljah. Kakor da bi bili delavec stroj, ki se mora vrteti toliko časa in takrat, kadar hoče tisti, ki ga vrti. Veliki

kupi rezerve premoaga, ki se dan za dnem večajo tudi sedaj, ko se bliža mraz, vzbujajo strah, da bomo še delavnike morali praznovati kakor smo jih že. Praznujmo zato rajetiste dni, ki so za počitek določeni! Razne nagrade — upamo — ne bodo preprečile natančnega izvrševanja ministrske naredbe.

Smrtna nesreča. Dne 17. t. m. zvečer je ubilo v kotredžkem rovu 23letnega delavca Franca Ino. Dvigalni utež mu je zmečkal glavo, tako da je bil na mestu mrtve.

Iz Laškega.

Koncert. Olepševalno društvo v Laškem je imelo na Martinovo nedeljo dne 15. nov. v kopalniških prostorih družabni zabavni sestanek pri pornjenih mizah. Ta sestanek je privabil veliko gostov iz trga in Celja, privlačil moč pa mu je dal koncert vojaškega orkestra iz Tuzle-Banjaluke. Koncert je bil na višku. Vstopnina je bila prosta.

Falska elektrika že sveti v trgu 18. novembra zvečer se je zasvela prvič v poslopjih na Glavnem trgu. Tudi cerkev jo zdaj že lahko rabi, kar bo zlasti v adventu pri svitancah dobro došla faranom.

Iz Prekmurja.

Prisega vojaških obveznikov se je v Murški Soboti za vojno okrožje varaždinsko in v Cankovi za vojno okrožje mariborsko izvršila v najlepšem redu in brez najmanjših neprilik. Lepe in domoljubne nagovore ter obrazložbo pomena prisega kralju staimela katoliški in evangeličanski duhovnik. Naravnost ganljivo je g. dekan in kanonik Slepec poudaril dolžnosti, ki jih imamo do svoje vladarske hiše. Tudi v Cankovi je bil pred vsakim aktom prisega razložen pomen dejanja.

Dosedanji gerent velike murskosoboške občine, odvetnik dr. Šomen je demisionaril. Treba torej novega občinskega poglavarja; radovedni smo, kdo bo sledil. Menda je že precej kandidatov, med temi baje notar Koder, sodnik dr. Farkaš in še par manj pomembnih kapacitet. Mi Sobočani pa bi najraje imeli vendar že enkrat občinske volitve, sicer bo g. Kuhar iz Markišavcev še dolgo nezadovoljen z našo upravo.

Pomožna akcija po povodnji še precej dobro funkcijonira, dasi nekateri niso nič kaj zadovoljni s tistim, kar dobe.

Izlava.

Akcijski odbor >Federacije organizacij privatnih nameščencev v Sloveniji< je na svoji seji dne 20. novembra 1925 soglasno sklenil, najenergijeje protestirati proti odpravi doklad na premog po Din 5.— za 1000 kg, ki so bile doslej namenjene rentnikom nezgodnega in starostnega zavarovanja.

Odbor poziva vse slovenske poslance, da v parlamentu nastopijo za eliminiranje te določbe v novih dvanajstih letih ter pričakuje, da parlament ne bo izročil nad 2600 rodbin poginu vsled lakote.

V Ljubljani, dne 20. novembra 1925.

Zveza društev privatnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani: Valentin A. Urbančič, a. r. mr. ph. Joža Zabkar, s. r. — Savez privatnih namještenika Jugoslavije, podzveza v Ljubljani: Rado Čelešnik, s. r.; Fran Skobil, s. r. — Organizacija zasebnih nameščencev v Ljubljani: Niko Gogala, s. r.; — Janko Bukovec, a. r.

Grozote >Ku-klux-klana< v Ameriki.

>Ku-klux-klan< je tajno društvo v Ameriki, čegar cilj je baje boj proti vsemu, kar ni čisto ameriškansko. Člani tega društva se med seboj niti osebno ne poznajo, ker se udeležujejo svojih sestankov in prireditev vedno maskirani in zborujejo navadno le po noči.

Eden najbolj vplivnih članov >Ku-klux-klana< je bil neki Stephenson. Mož je bil najprej zastopnik neke newyorške tvrdke. Po časi se mu je posrečilo priti v tajno društvo, kjer si je s svojim radikalnim nastopom zlasti proti črnecem pridobil velik ugled. Odkar je on vstopil v društvo, so se množili tajinstveni umori črncev. Tudi na razne tvorničarje je znal vplivati, da so mu dajali zlasti poljedelske stroje po silno nizki ceni. Med vojno je ustanovil >patrijotično ligo<, ki je kot besna divjala proti Nemcem. Ker je bilo tedaj razpoloženje proti Nemcem silno slabo, je mogel Stephenson divjati po mili volji. Polagoma pa so se začele širiti vesti, da je izginilo mnogo zamorskih deklet na neznan način. Dokler je trajala vojna, se je dalo vse prikriti, po vojni pa se je stvar zaobrnila.

Prod nekaj meseci je izginila na neznan način neka mlada Nemka. Tekom dolgotrajne preiskave so ugotovili, da jo je poglavar Ku-klux-klana Stephenson zaprl in jo strahovito mučil. Ubogi revji je končno pomagala neka zamorka, da se reši. Reva je imela komaj še toliko moči, da se povedala, kaj se je z njo zgodilo, nato pa se je zastrupila.

To je končno bilo tudi za čistokrvne Amerikance dovolj, da so Stephensona zaprli. Preiskava je dognela, da se je Stephenson pregrešil nad 200 ženami in dekleti in da je od zamorskih in nemških farmerjev izsilil velikanske denarne vsote. Pomoč članov Ku-klux-klana Davisu Stephensonu ni nič pomagala, ker so bila vsa njegova grozodejstva dokazana. Sodišče ga je obsodilo na 20 let težke ječe.

Gospodarstvo.

Produkcija premoga v Sloveniji

Ljubljana, 20. nov. 1925.

Dobili smo podatke o produkciji premoga v Sloveniji za mesec september 1925. Iz teh podatkov je razvidno, da je množina nakopane premoga ponovno narasla. Vendar pa premogovniki niso mogli prodati vse produkcije; zato so se zaloge zvišale v teku meseca. V septembru je narasel konzum industriji, pa tudi oddaja raznim strankam, kar je pripisovati bližajoči se zimi.

Producirano je bilo v septembru letos 169.170 ton premoga napram 146.273 tonam v avgustu letos in 158.264 tonam v septembru lanskega leta.

Skupno je v prvih 9 mesecih letos znašala produkcija premoga v Sloveniji 1.347.564 ton; v 9 mesecih lani je bila 1.396.044 ton; v prvih 9 mesecih leta 1923. pa 1.202.772 ton. Ker je pričakovati v zadnjih 3 mesecih t. l. primeroma visoke produkcije, bo letošnja produkcija približno enaka lanskemu.

Skupno so premogovniki oddali od nakopane množine v mesecu septembru in od zalog, ki so znašale 31. avgusta 60.813 ton, slednje količine (v oklepaju podatki za mesec avgust): železnicam 74.922 (72.835) ton, industriji 49.878 (44.174) ton, raznim strankam 15.422 (11.671) ton; izvozili so v inozemstvo 11.689 (8.854) ton, sami so pa porabili 13.464 (12.568) ton; skupno je bilo torej prodanih 165.376 (150.142) ton premoga.

Ker premogovniki niso prodali vse produkcije, so se zaloge zvišale, tako da so dosegle dne 30. septembra t. l. 65.109 ton napram 60.813 tonam dne 31. avgusta t. l.

Število delavstva je le neznatno naraslo: povprečno je bilo meseca septembra letos zaposlenih 12.377 delavcev in paznikov, v avgustu pa samo 12.214.

Vpisi v trgovski register. Vpisale so se nastopne tvrdke: Viktor Vogler, trgovina z žitom na debelo v Cankovi; Ivan Gliha, trgovina z usnjem v Kostanjevici pri Krškem; Teodor Pristavec, trgovina z živino v Kranjski gori; L. Ceme, trgovina z živino v Ljubljani; Joško Špeh, trgovina z mešanim blagom v Podcerkvi; Matevž Belaj, trgovina z živino v Polulahu; Ivan Fišter, trgovina z govejo živino v Praprotnem pri Radečah; Anton Kasjak, trgovina z lesom in Rečenjaku; Alojz Zmitek, trgovina z lesom in žaga v Stari Fužini; Martin Ješovnik, trgovina z živino in sadjcem v Sv. Benediktu; Avgust Lorbek, žganjarna in trgovina z alkoholnimi pijačami v Vajgnu (občina Jarenina); — izbrisali sta se firmi: Roman Smuc, trgovina s perutnino v Dolenjem Logatcu; Fran Hočevar, trgovina z železom v Ljubljani (obrotovanje je prestalo).

Novi proračun. Iz Belgrada poročajo, da je finančni minister predložil parlamentu novi proračun za leto 1926-1927. Proračun bo znašal 13 do 14 milijard dinarjev. Sicer zatrjuje vladi blizu stoječi listi, da se ne bodo uveljavili novi davki, vendar je pri tako ogromni vsoti podatkov pričakovati, da se bodo morali davki zvišati. — Tako se nam obeta povečanje težkega davčnega bremena. Sedanji davki v Sloveniji ne prenesejo nikakega povišanja; pač pa vsa Slovenija pričakuje znižanja sedanjih davkov. Številke novega proračuna so za Slovenijo porazne.

Angleški vagoni za Jugoslavijo. Naše prometno ministrstvo je z neko angleško družbo

sklenilo pogodbo, po kateri bo ta družba posodila naši državi vagona za izvoz v Anglijo. V Jugoslaviji natovorjeni vagoni bodo šli do Havra ali Jeebruga, odkoder jih bodo prepeljali v Anglijo, kjer bodo izmenjali osi za širši angleški tir. Angleška družba prepusti Jugoslaviji vagona pod pogojem, da se bodo uporabljali izključno za izvoz blaga v Anglijo in da bo družba participirala na dobičku.

Omejitev prodaja kisovega esenca. Iz Belgrada poročajo, da stopi v veljavo dne 1. januarja prihod. leta uredba ministrstva za zdravje o prodaji kisovega esenca. Po novi naredbi se bo smel prodajati esenc na drobno samo v jakosti 15%, močnejši pa samo s posebnim dovoljenjem. Koncentrirani esenc se bo smel prodajati samo pod pogoji, ki so določeni za prodajo strupov. Proti novi odredbi že prihajajo pritožbe iz vrst proizvajalcev kisovega esenca.

Carinski aziji v Srednji Evropi. Jugoslavija: zlat dinar je 11 pap. dinarjev; Avstrija: zlata krona je 1.44 šilinga; Ogrska: zlata krona je 14.500 pap. kron; Romunija: zlat lej je 40 pap. lejev; Italija (16. do 22. nov.): zlata lira: 4.87 pap. lire; Bolgarija: zlat lev je 15 pap. levov; Grška zlata drahma je 14 pap. drahem; Norveška: zlata krona je 1.5 pap. krone.

Borze.

20. novembra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.9950—13.4050 (13.388—13.488), Italija 225.55—227.95 (224.68—226.70), London 272.625—274.625 (271.66—274.66), Newyork 56.116—56.716 (56.09—56.69), Praga 166.43—168.43 (166.45—168.25), Dunaj 7.9090—8.0090 (7.908—8.008), Curib 108525—10.9625 (10.854—10.934).

Curib. Belgrad 9 20 (9.20), Pešta 72.70 (72.70), Berlin 123.50 (123.50), Italija 20.8250 (20.70), London 25.13 (25.1325), Newyork 518.75 (518.625), Pariz 20.65 (20.55), Praga 15.875 (15.875), Dunaj 73.10 (73.10), Bukarešt 2.8750 (2.875), Sofija 3.7750 (3.775), Varšava 73 (77), Bruxelles 23.5250 (23.525), Amsterdam 208.65.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.5425, Kodanj 176.20, London 34.32, Milan 28.40, Newyork 708.15, Pariz 12.12, Varšava 101. — Valute: dolarji 709.50, angleški funt 34.29, francoski frank 28.10, lira 23.28, dinar 12.49, češkoslovaška krona 20.975.

Praga. Devize: Lira 135.75, Zagreb 59.97, Pariz 134.625, London 163.525, Newyork 33.75.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 76—76 zaklj. 76, vojna odškodnina 307—307, zaklj. 307. za dec. 312 bl., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20 do 22, Celjska 200—205, Ljublj. kreditna 210 den., Merkantilna 100—104, Praštediona 990 bl., Kred. zavod 175—185, Strojne 123 den., Trbovlje 340 bl., Vevče 120—125, Stavbna 100—110, Sešir 145—152.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 73.50—74, voj. odškodnina 298—300, nov 298—301.50, dec. 300—302, Hrv. esk. 120—121, Kred. 135—136, Hipobanka 65—67, Jugobanka 109—110, Praštediona 940—945, Ljublj. kreditna 210 den., Slavenska 51 den., Srpska 144—146, Eksnloatacija 42—48, Sešerana 480 bl., Nihag 30 zaklj., Gutmann 378—385, Slavex 150—155, Slavonija 42—44, Trbovlje 325—330, Vevče 119 zaklj.

Dunaj. Don-savska-jadr. 649, Živno 785, Alpine 234.500, Greinitz 135, Kranjska Industr. —, Trbovlje 429, Hrv. esk. 148.500, Lyskam 150, Jugobanka —, Hip banka 80, Avstriske tvornice za dušik —, Gutmann —, Mundus 922, Slavex —, Slavonija 59.

Blago.

Ljubljana. Les: Ogije Ia, suho, bukovo, fco meja 1 vag. 94—94 zaklj.; bukovi hlodi Ia, od 2.50 m dolž. napr. 35 cm prem. naprej, fco meja tranz. 350 den.; hrastovi hlodi Ia, od 30 cm prem. naprej, od 2.70 m dolž. napr., fco nakladalna post. 160 den.; smrekove ali jelove deske, 20, 25, 30, 40, 50 mm, monte 4 m dolžine, fco meja 505 den. — Zito in poljski pridelki: pšenica bačka, fco nakladalna postaja 240 bl.; koruza stara, fco

bačka postaja 1 vag. 157.50—157.50, zaklj. 157.50; koruza stara, fco banatska postaja 1 vag. 160—160, zaklj. 160; koruza, umetno sušena, za december, Jesenice tranz. 185 bl.; koruza, umetno sušena, par. Jesenice 1 vag. 178—178, zaklj. 178; koruza nova, času primerno suha, kval. gar., fco vagon Novi Sad 110 bl.; koruza nova, fco vag. bačka postaja za december 105 bl.; koruza defektna, ex sklad. Domžale 120 bl.; koruza stara, fco vag. Postojna tranz. 195 den.; oves rešetani, fco slav. post. 160—170; oves rešetani, fco bačka post. 165 bl.; otrobi debeli, juta vreče, par. Novi Sad 145 bl.; otrobi drobni, fco vag. slav. post. 110—115; ajda domača, par. Ljubljana 270 bl.; ajda, fco vag. Ljubljana pol vag. 255—255, zaklj. 255; proso domače, fco vag. Belčinci 215 bl.; proso, fco vag. Ljubljana četrt vag. 190—190, zaklj. 190; krompir, lep beli, fco vag. prekm. post. 70 bl. — Strošnice in seme: n: fižol prepelčar, fco vag. Ljubljana četrt vag. 300—300, zaklj. 300; leča sladkorna, fco vag. Ljubljana 400 den. — Kolonijalno blago: Riž brillato No. 333, fco vag. Trst 570 bl. — Seno, slama: seno sladko, stisnjeno, fco vag. Štajerska postaja 75 bl.; seno polsladko, stisnjeno, fco vag. štaj. post. 60 bl.; slama stisnjena, fco štaj. post. 50 bl.

M. š.

Vprašanje inozemskih delavcev.

II.

Dobrega državljana dolžnost je pokoriti se zakonom. Če tega ne stori, ni dober in prime ga roka države. Za pravno sigurnost v državi je pa važnejše, da državna oblast sama spoštuje zakonske določbe. Leto dni so se zastopniki industrije trudili za spremembo prakse o postopanju z inozemci, ki je bila dokazano protizakonita, vendar niso bili uspehi. Preveč je bilo nasprotnih interesentov. Ugovarjali so naši narodni idealisti, ki se bojijo za slovanski značaj države in vidijo nevarnost v vsakem tujem monterju ali natakaruju. Več je morda zalegla opozicija kakega domačega gospoda, ki je rabil težave inozemskih strokovnjakov, da kot vpliven posredovalec rešuje ogrožena podjetja in tako dokaže dragocenost svojega sodelovanja. Glavna moč odpora pa je ticala v belgrajski poslovni agilitosti, ki je iz problema inozemcev ustvarila lukrativno veleobr. Kako da se je tam na debelo delalo, na morem tu podrobno opisati, dočim so se podjetniki v Sloveniji trudili, da svojim obratom ohranijo neobhodno potrebne in maloštevilne strokovnjake, pri čemer so jim že domači uradi delali neskončne sitnosti, se je v Belgradu od tedna do tedna množila legija tujih agentov in prekupecev, baš onih, ki pri državnih dobavah spretno odpravljajo domače producente in tako povzročajo, da naši obrati in naši delavci nimajo ne posla ne zaslužka. Priznati moram vendar, da se je včasih skalil tudi naš slovenski idealizem. Kot primer navajam to zgodbo: Na božične praznike 1924 je neka tovarna prešla s strani živahne politične skupine oficijelno pismo, ki je izražalo prijazne čestitke za srečno in uspešno Novo leto, in priložena je bila prazna položnica. Ker do srede januarja 1925 še ni bilo primernega odziva, je izšel v glasilo užaljene skupine ognjevit obračun s podjetjem, ki da nima narodnega čuta in tepta pravice prebivalstva!

Tam doli so noč in dan delali mlinci, zgrajeni na znanem »pravilniku«, in polnili žepe intervenjentov. Resnica je, da so se slednjic zganili predstavniki drugih držav, opozarjajoča na neobičajnost našega pavšalnega postopanja, na nesoglasje med zakonom in pravilnikom, ter na možnost analognih protikupepov s strani njihovih vlad. Pod vtisom takih po-

membnih izjav se je sklicala konferenca z dne 28. sept. t. l., ki se je vršila pod predsedstvom ministra socialne politike g. Milana Simonoviča. Konferenca so se udeležili zastopniki ministrstev zunanjih stvari, notranjih stvari, trgovine in industrije ter šum in rudnikov. Obširno in temeljito poročilo je podal zastopnik ministra za zunanje stvari, ki je obenem naznanil, da je vlada Češkoslov. republike kot prva že odredila represalije in da so naši tam bivajoči državljani že instradirani na kolodvore! Tedaj splošni izgovil Poudarjal je neobhodno potrebo takojšnje odločitve.

Z uradnih podatkov navajam: število naših državljanov v sosednih državah Bolgarski, Rumunski in Madžarski je nekoliko večje nego je število podanikov teh držav pri nas. Za Slovenijo te države ne pridejo dosti v poštev. Vse večje številke veljajo za razmerje med našimi ljudmi v Avstriji in Češkoslovaški po eni strani ter Avstriji in Češkoslovaški, ki živijo pri nas, po drugi. Te številke si prilično držijo vago na obeh straneh. Tako n. pr. je v naši kraljevini 6 do 7 tisoč Čehoslovakov, ki se pač največ držijo v južnih delih naše države. Nasprotno živi na Češkem zopet 6 do 7 tisoč naših ljudi, ki so večinoma Slovenci. Povsem podobno razmerje velja napram Avstriji. V Nemčiji in Franciji živi okolu stotisoč naših, ki so do malega vsi Slovenci! V Italiji biva najmanj 15 krat toliko Slovencev in Hrvatov nego je Italijanov v naši državi. Izvršitev napovedanih represalij bi tedaj, tudi če izvzamemo Francijo, pritrjala nazaj v Slovenijo vsaj 40.000 mož, z njih svojci 100.000 ljudi, dočim bi Slovenija oddala — recimo — stotino inozemcev, ki so nam po pretežni večini potrebni in ki smo jih privedli z velikim trudem in stroškom. Mi si niti nismo v stanu do kraja predočiti bede in gorja, ki bi morali zadeti naše ljudi in naše kraje, če bi se preteča katastrofa ne bila odvrnila v slednjem momentu. Ko se je g. Milan Simonović zavezal, da poskrbi za pametnejše, za zakonito postopanje, tedaj nam je odleglo, ki smo vedeli, da gre predvsem za slovensko stvar.

Večkrat se čuje ugovor, da je bistvena razlika med našimi izseljenci in inozemskimi priseljenci, češ, da so naši ljudje po večini nekvalificirani delavci, dočim so pri nas bivajoči inozemci pretežno izučeni profesionisti in nameščenci. Ta ugovor niti malo ne drži. Ne glede na to, da se vse evropske države, izzemši Francijo, branijo baš takozvane sirove delovne sile, neukih težakov, ker imajo takih same v izobilju, da ne vedo kam z njimi, vendar ne bo nihče mislil, da ni na Češkem, na Dunaju in v Trstu neprimerno več slovenskih »umnih delavcev« nego je inozemskih nameščencev v Sloveniji! In kar tiče natakarev: v vsakega tujega natakara v Ljubljani pride najmanj sto slovenskih v Avstriji in Italiji!

Pa je že tako eden, dva domačina začeta krik, ker nimata primernega zaslužka in se jima hoče boljšega mesta, na katerem slučajno vidita tujega človeka. Tak krik se megafonira v dovtetnem dnevniku, in končno prodere celo v Narodno skupščino, da se tako podira, kar so previdnejši in bolje informirani ljudje s težavo zgradili. Včasih se pri nas res dela z nepremišljeno in ozkosrčno krutostjo nezrelih otrok. In baš taka nedorasla mentaliteta »s skornjem po glavi« nam je zapravila — Koroško! Če se naše duše ne bodo razširile, če bomo vedno pi-

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Ne Glenarvan, ne major, ne John Mangles, nihče ni ugovarjal Paganelu. Tudi če bi bili Angleži, bi ne zagovarjali rojakov. Dejstva so govorila preveč jasno, preveč določno govorico.

»Pred petdesetimi leti, je nadaljeval Paganel, bi bili na tej poti že zdavnaj srečali divjaške rodove, tako pa še nismo naleteli na nobenega črnca. V sto letih bo Avstralija brez prvotnih stanovalecev.«

In zares se je zdelo, da je cela divjakom prepuščena dežela že brez stanovalecev. Nikjer ni bilo sledov kakega taborišča ali koč. Druga za drugo so se vrstile planjave in goščave, kraj je postal divji. Zdelo se je celo, da ni v teh zapuščenih krajih sploh nobenega živega bitja, ko se je Robert ustavil pred skupino evkaliptov in zavpil:

»Opica, glejte jo opico!«

S prstom je pokazal na veliko črno telo, ki je drselo od veje do veje s čudovito spretnostjo, skakalo z enega vrha na drugega, kakor da ima peroti. Ali v tej čudoviti deželi letajo tudi opice kakor tiste lisice, ki jim je dala mati narava netopirjeva krila?

Voz se je ustavil. Potniki so z zanimanjem opazovali žival, ki se je kmalu izgubila v evkaliptovih vrhovih. Kmalu so jo zopet zagledali, ko se je s čudovito naglico spustila po debelu, stekla zvijaje se skokoma po tleh in se oklenila z dolgima prednjima udoma gladkega debela orjaškega gumijevca. Vpraševali so se, kako bo splezala na gladko, navpično debelo, ki ga ni mogla objeti. Opica pa je v rednih presledkih vsekavala z neko sekirno vreze in se po njih vzpela na gumijevčevu rogovilo. V par trenutkih je izginila v gostem listju.

»Lejte si no, kakšna opica pa je to? je spraševal Mac Nabbs.

— Ta opica, je odgovoril Paganel, ni nič drugega kot čistokrvnen Avstralec!«

Zemljepiščevi prijatelji še niso odprli ust, da bi mu ugovarjali, ko so začeli čudne klice, ki bi jih mogli opisati s: »koo-eeh! koo-eeh!«, in sicer čisto blizu. Ayrton je vzpodbodel vole. Po sto korakih so se znašli Glenarvan in spremljevalci naravnost sredi divjaške naselbine.

Kako žalosten prizor! Na golih tleh je stalo kakih deset šatorov, ki jim divjaki pravijo »gunjo«. Narejeni so iz drevesnega lubja, ki je naloženo drugo na drugem kakor opeka. Tako so revni stanovanci zavarovani samo na eno stran pred vremenskimi nezdodami. Uboga bitja, ki jih je revščina vrgla tako globoko, so bila odvrtna. Vsega skupaj jih je bilo kakih trideset mož, žena in otrok. Obledeni so bili v raztrgane cape, ostanke kengurujevih kož. Prvo, kar so hoteli narediti, ko se je voz približal, je bilo zbežati. Toda Ayrton jim je v nerazumljivem narečju povedal nekaj, kar jih je ohrabilo. S strahom in upom so se jeli bližati, podobni živali, ki ji nastaviš vado.

Ti divjaki so bili srednje rasti, merili so okrog pet čevljev in pol. Polt jim je bila dimasta, pa ne črna, ampak kakor stare saje, lasje kodravi, roke silno dolge. Telo je bilo kosmato in posejano z brazdami, ki so jih dobili pri tetoviranju ali pa pri pogrebni svečanosti. Ne morete si misliti kaj ogabnejšega kakor ta ogromna usta, ta široki, na lica potisnjeni nos, naprej štrleča spodnja čeljust z belimi krivimi zobmi. Plemeniti človeško telo se še nikjer ni tako približalo živalskemu.

»Robert se ni zmotil, je dejal major, to so opice — čistokrvne, če že hočete tako, Paganel — pa samo opice! Le pogledjte jih!

— Mac Nabbs, ga je pokarala gospa Helena, ali hočete dati prav tistim, ki jih love in streljajo kakor divje zverine? Ta uboga bitja so vendarle ljudje!

— Ljudje! je vzkliknil Mac Nabbs. Največ, kar morem odnehati, bi bilo toliko, da so nekaj prehod-

nega med človekom in orangutangom. In če bi izmeril njihovo črepinjo, bi našel prav zares, da se ne ločijo od opic!«

V tem pogledu je imel Mac Nabbs skorajda prav. Črepinja avstralskega divjaka je res zelo podobna orangutangovi. Zato se tudi ni čuditi, da je predlagal učenjak Rienz, da uvrstijo avstralske černce v posebno plemo »pithekomorfov«, to je ljudi, ki so podobni opicam.

Še bolj prav pa kakor major Mac Nabbs je imela lady Helena, ki je mislila, da so to vendarle ljudje, čeprav na nižji stopnji, in da imajo dušo. Med življajo in najnižjim Avstralcem je še vedno nepremostljivo brezdno. Francoski modrijan Pascal je po pravici dejal, da človek ni nikjer žival. »Res pa je,« pristavlja nič manj modro, »da tudi nikjer angel.«

Pa veliki mislec se je morda vendarle zmotil. Da je videl gospo Heleno in gospodično Marijo, kako sta hitro stopili z voza, poiskali živeža in ga prijazno delili med divjake, bi zadnji stavek najbrž prečrtal. Divjaki so požirali jed z ogabno požrešnostjo. Gotovo so imeli gospo Heleno za dobrotno boginjo in to tem preje, ker jim pravi njihova vera, da so belokožci nekdanji črnici, ki so postali beli po smrti.

Popotnicama so se posebno zasmilile avstralske žene. Kako bi vam popisal žalostni stan Avstralk? Narava ji je bila mačeha, dala ji ni niti najmanjše lepote. Avstralka je sužnja, ki jo mož odpelje s silo. Za poročno darilo dobi udarce z »vadijem«, trdo palico, ki jo mož neprestano vihti nad revico. Starost se ji približa predčasno, s hitrimi koraki. Vse največje težave blodnega življenja mora prenašati žena. V snopu bičja vlača s seboj otroke, orodje za lov in ribji lov, zalogo neke trave, iz katere plete mreže. Žena mora preskrbeti živež za vso družino, žena lovi gaščarice, podgane in kače, če treba tudi po drevju. Žena naseka lesa za ognjišče, trga lubje za koč. Uboga tovarna živina ne pozna pokoja in je samo ogabne ostanke, ki jih je pustil mož.

PRIPOROČAMO »Cirilove knjižnice« v Mariboru 2. zvezek: dr. Lenard, »Jugoslovanski Piemont«; 7 Din. — 3. zvezek: dr. Lenard, »Slovenska žena v dobi narodnega preporoda«; 10 Din. — 4. zvezek: »Moji stari in moj štupnik«. Povest; 4 Din. — 5. zvezek: Melville, »Gladiatorje«. Roman. I. del. 8 Din. — 6. zvezek: Melville, »Gladiatorje«. II. del. 10 Din. — 7. zvezek: Wells, »Zgodba o nevidnem človeku«. 7 Din. — KOL.

skali le na tenko piščal zavisti in nestrpnosti, utegnemo zgubiti še kaj več. Kdo potem strelja v hrbet slovenski narodni politiki? In daleko preko mere, ki je v možatem narodu dopustna?

Da se našim ljudem ne pomaga niti z vneto reklamo za inozemske čizme židovske proveniencije; niti s kaznivim bojkotom domačega piva, je menda jasno. Če se hočemo resno boriti proti pomanjkanju dela, proti preteči občutni brezposelnosti, moramo ubrati vse drugo pot: iztrebiti moramo tisto nedopustno koncilijantnost, ki vlada med tujimi agenti na eni in našimi funkcionarji na drugi strani, in ki je menda edina kriva, da se velike državne dobave skoraj redno oddajajo v inozemstvo. Radi umazanih grošev, ki padajo v odprte roke vplivnih nižjih in višjih gospodov, se reducirajo naši lepi obrati, se odpuščajo pri nas delavci in nameščenci, dočim se z našim državnim denarjem

plačujejo in dobro hranijo tisoči in stotine inozemskih delavcev in inženjerjev v inozemskih fabrikah. Razumljivo je, da ni mogoče objaviti konkretnih primerov, a niti treba ni, ker je nekorektno postopanje pri oddaji naših državnih dobav že pravi evropski skandal. In res je že čas, da se mu stori konec. Če se taka remedura doseže v Narodni skupščini, bo storjeno v korist našega ljudstva neprimerno več nego more prinesiti nespametna gonja proti poedinim osebam tujega državljanstva.

priredilev v Mladinskem domu na Kodeljevem. Spored: Godba, petje, evvelična tekma itd. Pri pogrujenih mizah. Za okrepljena izobilno preskrbljeno. Vstopnina 3 Din. K obilni udeležbi vabi odbor. Društvo »Kamnike« v Kamniku ima v torek 24. novembra ob pol 8. zvečer svoj redni občni zbor. Člani društva se vabijo, da se ga gotovo udeležijo.

Učiteljski vestnik.

V nedeljo ob 9. uri bo imela ljubljanska mestna podružnica Slomškove zv. v Rokodelskem domu sestanek v svrhu Slomškove proslave ob njegovih 125 letnici rojstva. Vabljeni vsi člani in članice.

Turistika in sport.

PRVENSTVENE NOGOMETNE TEKME.

Jutri, v nedeljo, se prvenstveni boj v nogometu nadaljuje. Ob tej priliki nastopijo štirje boljši klubi, med katerimi se bo bil res boj, eden za to, da prepreči hud poraz, drugi pa zato, da si event. zboljša pozicijo.

Brezdvomno bo najbolj zanimiva tekma med Ilirijo in Hermesom. Šiškarji so bili vedno, kadar

so nastopili proti prvaku, hud oreh. Običajno predvedli uspešno defenzivno igro. Vsekakor bodo tudi pri tej tekmi potrudili, da izbojujejo svojemu klubu vsaj dober rezultat.

Tudi tekma med ASK Primorje in SK Slovan utegne biti zanimiva. Slovanovo moštvo ne sme mogoče podcenjevati vsled zadnjega slabega rezultata z Jadranom, proti kateremu je nastopil brez nekaterih svojih najboljših moči. Najlažje bo imel Jadran, ki nastopi proti šibki Slobodi. Tekma se odigrajo sledeče: predpolno ob 9. uri: ZSK Hermes rez. SK Ilirija rez.; ob 10.30 SK Jadran SK Svoboda; popoldne ob 13. uri ASK Primorje SK Slovan, ob 14.30 ZSK Hermes: SK Ilirija. Vse te tekme se odigrajo na igrišču SK Ilirije. Poleg tega odigrata rezervi ASK Primorje in SK Slovan prv. tekmo ob 10. na igrišču ASK Primorje.

ASK Primorje: ZSK Hermes. Danes v soboto se odigra na igrišču ASK Primorje 20 minut neodigrane prv. tekme med navedenima kluboma. Tekma se prične ob 16. uri. Vstopnina znižana.

Kupujte srečke

Dij. podp. društva v Ljubljani

Tri želje

gotovo vsakega človeka se glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo; ali oboje poslednje moremo

doseči le tedaj, ako posedujemo prvo, namreč zdravje. Zato je ravno sedaj pravočasen opomin, da se tudi poznatih boleznih v vratu, pokašljevanja, hipavosti, krčev ali nahaoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro bolečine olajšujoče domače sredstvo in

kosmetikom že skozi 27 let priljubljeni Fellerjev blagodišeči »Elsaluid«, tudi pri revmatičnih bolečinah. Močnejši in krepkejšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki spec. steklenici za 63 Din. 12 dvojn. ali 4 velike spec. steklenici za 99 Din. 36 dvojn. ali 12 vel. spec. steklenic za

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana Selenburgova ul. 61. Telefon šte. 950.

UNDERWOOD

MALI OGLASI
Vsaka drobna vrstica 1-50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Sprejemem VAJENCA
za pekovsko obrt, ki naj bo sin poštenih staršev z dežele, star 14-16 let. Učna doba traja 3 leta. Hrana in stanovanje v hiši. — IVAN VRTAČNIK, pekovski mojster, Ljubljana, Tržaška c. 19

Priden, pošten in izurjen HLAPEC
za h konjem — se takoj sprejme v trgovini z žitom v Ljubljani. — Kje, pove uprava lista pod šte. 7769.

Dama išče POSOJLA
4000 Din proti poroštvu. — Pisma pod »Zadruga«.

Mesar, pomočnik
dobro izvežban, se sprejme takoj. — Ponudbe pod »Mesarstva« upravi »Slovenca«.

Dekle z dežele
ki zna nekoliko šivati in ima veselje do gospodinjstva, želi primene službe. Najraje kje v mestu pri kakih mirnih in kršč. rodbini. — Naslov v upravi lista pod šte. 7758.

INŽENIR - KEMIK
državljan S. H. S., se sprejme v večji kemični tovarni v Ljubljani. Prednost imajo neozhejeni inženirji z večjo prakso. Ponudbe s prepisi sročeval je poslati na upravo »Slovenca« do 30. t. m. pod štiro: »Kemik« 7786.

DEKLICE
dobro izurjene v predtiskalnju, sprejme takoj MATEK in MIKEŠ, Dalmatinova 13.

Mesto UCENCA
▼ Specerijjski trgovini išče DECEK 15 let iz dobre hiše, ki je dovršil 2 gimn. razr. Oskrbo ima pri starših. Naslov v upravi pod št. 7801.

Prilavljena sem sodelovati kot izvrstna IGRALKA
brezplačno v dotičnem kraju, kjer se mi preskrbi proti najemini stanovanje ene sobe in kuhinje event. soba s štedilnikom. — Ceni, ponudbe na upravo lista pod: »Igralka« št. 7805.

Pletilni stroj
dobro ohranjen, naprodaj na Hovci št. 8 pri Ljubljani.

Umetni mlin
na ptujskem polju bo prodan 26. nov. ob 10 na ptujski sodnji.

STANOVANJE
2 sob in kuhinje v I. nadst., oddam proti predplačilu za dve leti najboljšemu ponudniku. Ponudbe upravi pod: »Solčno stanovanje« 7825.

2 prazni sobi
opremljena soba s kuhinjo se odda v novi vili. Naslov v upravi lista pod št. 7808.

DREHE
tudi v manjših količinah — prodaja tvrdka »GLIVA«
Gospodsvetska cesta 3.

Naprodaj ali v najem PRITLIČNA HIŠA
s 3 sobami in kletjo, zraven vrt in njiva 8 mernikov poseve in 2 orala gozda, vse v najboljšem stanju. — Izve se pri IVANU JERAJU v Smledniku št. 1. 7821

Garantirano naravno dalmatinsko vino
se toči v hotelski restavraciji »MKLJC« — Ljubljana, nasproti glavni kolodvoru, liter po 10 Din. 7826

HARMONIKA
chromatična, z 80 basovi, malo rabljena, se prodaja za 4500.— Din. Natančneje se poizve: Ljubljana, Resljeva cesta 9, I. nadstropje.

PREKLIC.
Podpisana Jožef in Antonija Logonder v Pevnu pri Škofji Loki, preklicujeva in obžalujeva vse obdolžitve, katere sva razročila o Jeri Oman, posestn. hčeri v Moškrinju št. 6, p. Škofja Loka, kot neresnične in izmišljene ter se zahvaljujeva, da je odstopila od tožbe. Škofja Loka, 17. nov. 1925

Jožef Logonder, Antonija Logonder.
JABOLK
namiznih, 1-2 vagona, kupim. — Ponudbe z navedbo cene franko vagon pod »Izvoz« št. 7827 upravi lista.

Kupim motor
na sesalni plin ali bencin, nad 25 KS, močan in dobro ohranjen. — Ponudbe upravi lista pod »Motor« 25-39.

SINGER - CILINDER šivalni stroj
rabljen, v dobrem stanju, poceni naprodaj pri J. GOŠTENČNIK, Guštanj. — Istopam se dobe tudi novi šiv. STROJI za rodb. in obrtno rabo. 7608

V najem se odda usnjarsko podjetje
z vsemi potrebnimi lokali in objekti. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7759.

Električ. lestenec
iz bronu, in sicer: 1 po 6, 3 po 5 in 5 po 3 žarnice — zelo primeren za cerkve na deželi — se ceno prodaja. — Ponudbe upravi lista pod: »Lestenc« št. 7688.

Enonadstr. hiša
v Kandji (blizu mosta) z lepim vrtom, naprodaj, ev. se tudi zamenja za posestavo na deželi. Pojasnila daje g. LAPANJA — Kandja 29, Novomesto. 7749

Na zahtevo
Vam stavimo brezplačno proračun za črtanje in vezavo poslovnih knjig po navodilu.
Knjigovoznica K.T.D. v Ljubljani
Kopitarjeva ulica 6. II.

Naprodaj lepa enonadstr. hiša
z vsemi gospodar. poslopiji, zraven farne cerkve v Preški, 5 minut od kolodvoru Medvode; tudi njive, travniki in gozd se na željo kupcu prodajo. Cena nizka, bolj kot drugod. — Franc JENKO, Medvode št. 3.

KOKS - ČEBIN
Wollova ulica 1111. — Telefon 56

MODNI SALON
Nina Pressi
se priporoča ceni, danam za vse vrste obleke, plašče, kostume, po primerni ceni. Sprejemajo se tudi gospodične v pouk za plačilo, ali pa za izvrševanje lastne garderobe. Sv. Petra c. 20, I. nadstr.

Hijacinte
barlemske šušulice, priporoča SEVER & Ko., Ljubljana.

Radio
aparate in sestavne dele ima v zalogi
Franc Bar. Ljubljana
Cankarjevo nabrežje 5

ZAMENJA SE TAKOJ
velik prostoren lokal, za enakega v sredini mesta, in sicer pridejo v poštev: Mestni trg, Stritarjeva, Selenburgova ali Prešernova ulica. Proti nagradi od Din 10.000. Ceni, ponudbe na upravo lista pod štiro: »Lokal« št. 7783.

Laško brinje
po 4 Din; FIZOL za krmo po Din 1.25 za kilo nudi SEVER & Ko., Ljubljana.

Steklena strešna opeka
je zopet na zalogi pri ZDRUŽENIH OPEKARNAH D. D. v Ljubljani.

Proda se vila
v Ljubljani, blizu sredine mesta, v zelo mirni legi. Pat sob s pritlik. in vrtom. Stanovanje dobi kupec takoj. — Polzve se v pisarni dr. M. NATLACENA, odvetnika v Ljubljani. 7778

Krčne žile
si zavarujte s patentirano ANTIVARIX
obvezo. — Cena: Din 150.—
Naročila: M. BARTL, Stritarjeva ulica 2

Otvorite svetu Vaš dom!
Koncerte, opere, operete, drame predvane po svetovnih umetnikih vseh evropskih kulturnih središč morjete krasno poslušati doma z dvocevnim RADIO APARATOM JUGORELIX.
Cena komplet. enu aparatu z močjo in vsem samo Din 4.000.—
Ogled in predvajanje pri
J. GOREC, palača Ljubljanske Kreditne banke
Na željo vas obišče strokovnjak na domu. Ves radio material.

Naznanilo.
Cene nizke! Potrežba solidna!
Slavnemu občinstvu in p. n. cenj. odjemalcem vlijndno naznanjam, da je dospela velika množina šivnega angliškega in češkega sukna za damske in moške obleke, črno sukno, velovrji, double za plašče ter ese krojaške potrebitine.
V zalogi imam izgotovljene lepe moške in deške obleke, površnike, modne dolge in kratke plašče ter veliko izbiro usnjatih sukenj do najfinejše kvalitete (Nappa)
Za cenj. nakup se priporoča manufakturna in konfekcijska trgovina
Ivan Mastnak, Celje, Kralja Petra c. 15

Gospodinjce, šivilje, obrtniki!
Bosodaj neprckostlivi
šivalni stroji
Köhler z 10 letnim izkuštvom
se dobe v najmodernejših opre mah za rodbino, šivilje, krojače in čevljarje pri tvrdki
IV. Auerhammer
Ljubljana, Kolodvorska ulica 3
Zaloga za Gorenjsko:
Lovro Rebolj v Kranju

KREDNE UDE, ČISTO GRAVO
ima kdor vživa
KOLINSKO KAVO!

Čevlje prodajamo po lastni ceni, da seznanimo vsakogar s kvaliteto in nizko ceno.
FRAN DERENDA & Cie., Ljubljana
Erjavčeva cesta št. 2.

Želite Vi
Vaš nakup reelno in po ceni preskrbeti, potem se obrnite na
Anton Tkalec
Maribor, Glavni trg št. 4
Tam je zaloga v veliki izbiri. Moške in deške obleke, dežni plašči zimske suknje, perilo, nogavice, gantše, dokolence, čepice, klobuki, moški, ženski in otroški čevlji, dežniki, nahrbtniki, potne košare i. t. d.
Le Glavni trg št. 4

Autobus - promet
na pokopališče in Ježico.
Tvrdba ADAMČIČ & ŠUSTERSIČ naznanja ceni občinstvu v Ljubljani, da bo avtobus vozil tudi ob nedeljah in praznikih na pokopališče (avto-pokopališče: Krekova vila, Kette Murnova cesta) po naslednjem redu: Na Ježico ob 2., 3., 5.30 in 6.30; na pokopališče ob 2.30, 3.30, 4.30. — V primeru zelo slabega vremena se vožnja tisti čas na pokopališče ukine. Vožni red je veljaven do prekljica. Se priporoča
Tvrdba Adamčič & Šuštersič.

WEITZEL Ingenieur-Gesellschaft, em. edit. dt.
Oddelék I CENITVE
tehničnih naprav industrijskih podjetj in poslopij vseh vrst in za vse namene
Oddelék II STROKOVNA MNENJA
in intereso zasopstvo vseh vrst, za vse namene, zau ne izjave in ustanovitve
Oddelék III STROJI
Sodelovanjem naših oddelkov I in II, naj boljše zveze. Zato dobave vseh strojev in naprav. — Prezidave — Načrti. — Stav bene vodstvo.
Radebeul-Dresden (Deutschland).

Naprodaj je moder. urejena tovarna sodzvice
s pripadajočo hišo in eno parcelo. Tovarna je opremljena z vsemi potrebnimi stroji ter je zelo dobro upeljana. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod šte. 7214.